

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj. cedeje in pravnice, vsa pošti prejeman na avstro-ogrsko deželo na vse leto 20 K, na pol leta 10 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 2 K 50 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vse leto 10 K, na pol leta 5 K, na četrt leta 2 K 50 h, na en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele velike več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez tedenske vplačilne naročnine se ne obra. — Za ostanila se plačuje od petdesetne petit-vrate po 10 h, če se ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Depini naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Kranjskih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovolje pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 24.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 35.

Delavska zavarovalnica proti nezgodam v Trstu.

(Napisal dr. Konrad Vodušek.)

V zadnjem članku smo malce posvetili v jako značilne in zanimive uradniške razmere pri tržaški zavarovalnici. Vsakomur je menda sedaj prejasen nepotizem v pravem in pristnem zmislu besede. Radi tega lahko opustimo vsako nadaljnjo razmotrivanje o tem poglavju, dasi imamo še obilo, obilo gradiva. Če bi hoteli pisati še nadalje o g. dr. Ferruccio Cimaroriju, ki je svojedobno kot ravnatelj zavarovalnice v Trstu uporabljal svoj uradni in prosti čas za posel občinskega svetnika tržaškega, ki je kot bivši „direttore della pubblica nettezza“ v Trstu hodil v Italijo kupovat „mule“ itd., bi nas vse to zavledlo predaleč. Opoznamo samo in opozarjamo zlasti visoko c. kr. namestništvo v Trstu, da so uradniki v tej zavarovalnici zelo visoki in veliki gospodje, da brez vsakih pomislekov, povsem „sans gêne“ kažejo svoje italijansko prepričanje in da očito sovražijo in sramote slovenski in hrvaški jezik!

Tako se je že večkrat pripetilo, da se je nižjim uradnikom, ki so sestavili kak slovenski dopis, namenjen za kranjsko deželo, dotični dopis kar kratkoinimalo iztrgal iz rok in se vrغل v koš, češ, da je uradni jezik italijanski. Baje se smatra Trst z okolico, Primorsko, Istro in Dalmacijo v tržaški zavarovalnici kot izključno laški teritorij in se principialno pošilja v te kraje, posebno v takozvano „Regione Giulia“ samo italijanske dopise in odloke. Pri tem se zlasti proglašajo kot glavno pravilo in direktivo, da za vsak posamezni slučaj nezgode velja glede vsega nadaljnjega dopisovanja jezik, v katerem se je naznaila nezgoda. Sedaj pa bodi poškodovanec, ki je vendar v prvi vrsti udeležena oseba, Slovenec ali Hrvat, naj zna italijansko ali ne, to je pač vseeno. Če je njegov gospodar, ki je slučajno Lah ali recimo „iredentar“, naznail ne-

zgodo v italijanskem jeziku, dobiva poškodovanec, ki včasih niti besedice italijanski ne razume, vse dopise v povsem nerazumljivem jeziku, dasi kaže že njegovo ime in dasi so informacije že davno dognale njegovo slovensko ali hrvaško narodnost. V takih slučajih se zgodi prav zelo pogosto, da se slovenska in hrvaška imena pačijo in izpreminjajo! Tako daleč sega to iredentovsko sovraštvo, da se celo slovenska imena ne spoštujejo, marveč mrevarijo na najgrši način. In sedaj vprašamo, kaj naj stori poškodovanec, če niti ne razume, kaj da pravzaprav zahteva zavarovalnica od njega! Kje je vladni komisar, kje je vladno nadzorstvo? Menda vendar ne tiči pod eno in isto odejo! Kako naj poškodovanec čuva svoje pravice, če niti ne razume zavarovalnice?

Imeli smo vse polno takih dopisov v rokah. Pravi škandal se godi v teh dopisih. Včasih je vse laško. Včasih je tiskovina laška, vsebina pa nemška. Znano je namreč, da se povsod, če je le mogoče, vriva nemščina, samo da se izogne sovraženim „lingua di sciava“. Tako so zlasti pri priliki zgradbe nove železnice hodili na Gorenjsko in Primorsko skoro sami nemški odloki na slovenske in hrvaške delavce. Za Kranjsko je nemški jezik predpisan! Le včasih smo videli kak dopis, čigar tiskovina je bila nemška, pisana vsebina pa slovenska. In na povsem slovenske tožbe pri razsodišču odgovarja zavarovalnica v italijanskem jeziku! O tem spregovorimo prihodnjič! Tako menda v tržaški zavarovalnici sploh nimajo več slovenskih tiskovin. Ali pa puste nalašč, da gni-jejo doma. Znano nam je, da je v zavarovalnici nakopičenih vse polno, na tisoče slovenskih natisov zavarovalničnega statuta. Namesto da bi se te prepotrebne tiskovine razposlale in razdelile med slovenske člane zavarovalnice, da bi se razširilo dandanes tako majhno poznanje razmer in predpisov v zavarovalnici, se prepuščajo gnolobi po različnih zaklenjenih omarah. Seveda čimveč slovenskih

statutov zgine, temmanj poučeni ostanejo in tembolj ne-vešči bodo slovenski delodajalci in zavarovanci v zavarovalnih stvareh! Radi tega zahtevajte vsi, da vam zavarovalnica nemudoma dopošlje slovenske statute! Kdor ga na svojo prošnjo ne dobi, naj to javno razglasi po časnikih, kakor naj tudi vsak slovenski poškodovanec pošlje vsak italijanski ali nemški dopis v uredništvo kakega slovenskega lista v svrhu javnega protesta!

Sličnega načela se drži sedanja kamora v tržaški zavarovalnici tudi pri razpisavanju volitev. Volitev se ima vršiti v drugi polovici solarnega leta. Statut tržaški nikjer ne predpisuje, koliko časa poprej se mora razglasiti dan volitev. To je prva zvi-jača. Potem pa je zapovedano, da se naj ti razglasi, — ki se dandanes obelodanijo zaeno z razpošiljanjem volilnih listkov, to je natanko štiri tedne pred volitvijo — ponatisnejo samo v uradnih listih, ki smo jih že navedli v prvem članku. To je druga zvi-jača, ki se da v praksi nevednosti krasno izrabiti. Veščito ve, da se uradni listi od večine prebivalstva jako malo čitajo. So pač prezanjivi! In kdor pozna krog čitateljev — na primer — prečastite „Laibacher Zeitung“, nam gotovo pritrdi, da je več nego premalo, ako se za volitve v delavsko zavarovalnico enkrat samkrat inserira dotični razglas v „Laibacher Zeitung“. Sklicevanje na statut in njegovo določilo nas prav nič ne briga. Naj nam le sam gosp. Bamberg pove, koliko slovenskih delavcev čita njegovo „Laibacher Zeitung“! Kje in kako pa naj potem delavstvo poišče za izvolitve? Pošteno bi bilo, da se na drug bolj uspešen način razglasi dan volitev najširši javnosti. Za to poskrbeti je sicer tudi stvar vlade! Toda tudi cenjena in na vseh oglih socialno-politična vlada tudi v tem oziru ničesar ne stori!

Tako tedaj slovenski volilci — večinoma — nimajo niti statuta, ne poznajo niti naj-novejše razdelitve kategorij, ne vedo niti sami, v katero „tr-

žasko“ kategorijo da spadajo. In če nimajo slučajno toliko časa, in mogoče, — poleg denarja, — tudi veselja, prebrskati vsak dan inserate cenjene „Laibacher Zeitung“, potem tudi ne poizvedo, kdaj so te skrivnostne volitve!

Letos je stvar menda drugačna. Upamo namreč, da so se naši slovenski volilci zganili in da enkrat za vselej preneha sramotna, dosedanja malomarnost. Glede enotnega postopanja pri volitvah se je menda že vse potrebno ukrenilo. Vsak slovenski volilec mora oddati svoj glas! Pa nesamo na Kranjskem, tudi v Istri in Dalmaciji naj dotična politična društva store svojo dolžnost. To velja zlasti za Pulj in za Rovinj! S tem odločnim nastopom se bodo enkrat za vselej prepričile vse strahovite nerednosti, ki so se godile pri volitvah v tržaški zavarovalnici v preteklih letih. Zlasti odkar je dr. Ferruccio Cimarori pomedel vse Slovence iz predstojništva, vkljub temu, da so menda tudi tedanji kratkovidni slovenski člani predstojništva sprejeli njega, bivšega koncipista na tržaškem magistratu, v mastno in vplivno službo ravnateljevega namestnika.

O teh volitvah se pripovedujejo naravnost gorostasne stvari. Po statutu (§ 26.) se morajo glasovnice vpo-slati na volilno komisijo. Pošiljatve na volilno komisijo se imajo odpirati v navzočnosti enega člana volilne komisije. Oddaja glasovnic se mora za-beležiti v dotični koloni volilnih ime-nikov. O izidu volitev napravi volilna komisija protokol in se mora izid vsem deželnim vladam zavarovalnič-nega okraja in „izvoljenim“ nemu-doma naznaniti. To je vse, kar pred-pisujejo statuti glede oblike in po-stopanja pri volitvah!

In prav ta paragraf je pravi „kuriozum“, kajti z njim se lahko na-pravi vse, kar hočeš. Tako je včasih izginilo na stotine slovenskih glasov-nic. Kdo je mogel njih število kon-trolirati? Uradniki in volilna komi-sija, obstoječa iz petero članov pred-

stojništva, torej sami Italijani, so „fra amici“ lahko naredili, kar so ho-teli. Predvsem so natanko kontrolirali, koliko glasov je prihajalo za tega in onega kandidata. Tako se vedeli, kateri njihov kandidat je v nevar-nosti. Nekateri ljudje celo pripove-dujejo in tudi člani političnega društva „Edinost“ še danes trdijo, da je pri neki volitvi enkrat izginilo vse polno pravočasno oddanih povsem pravih glasovnic. Kam so „zbe-žale“? Mogoče je bil dotični kandi-dat italijanski v nevarnosti. Pa se je zgodilo, kar si vsakdo lahko sam misli.

Kadar se je bilo bati, da bi po-manjkovalo glasov za kakega ireden-tovskega kandidata, se je začelo agi-tirati na povsem nedopusten način: nižji uradniki, poslani od svojih višjih „kolegov“, so beračili po Trstu in okolici za glasovnice „in bianco“ pod-pisane. In le-te so se potem pora-bile, kakor je bila pač sila. To se je enkrat sijajno dokazalo, ko se je namreč dotični uradnik zavarovalnice zmotil in prišel prosit zavednega slo-venskega trgovca za glasovnico. Saj se je ta karakteristični dogodek javno razpravljaj po časopisih. In ravno tako je bila čitatelj po raznih časopisih izpoved nekega bivšega diur-nista pri tržaški zavarovalnici, ki je pred sodiščem javno izpovedal, da ga je dr. Ferruccio Cimarori pošiljal okrog po Trstu pobirat glasovnice za volitev! Da, še celo hujše stvari se pripovedujejo. Neko leto se je celo med skrutinijem v neki bližnji privatni hiši v vsi naglici „načečkalo“ ali ponaredilo vse polno „pristnih“ glasovnic. Prave so izginile in se na-domestile z „drugimi“ in vse to med skrutinijem. Mi ne vemo, če je to istina. Ali v Trstu je vse polno ljudi, ki so natanko poučeni o vsem tem in ki še celo dotičnega uradnika prav dobro poznajo!

Najbrže se tudi za bližajoče vo-litve pripravlja vse potrebno. Italijani gotovo delajo svoje naklepe, ker zlepa tega zavoda ne dajo več iz rok. Ker pa baš od te volitve v predstojništvo odvisi cela usoda in ves značaj te za-

LISTEK.

Rendezvous gospoda Evstahija z gospodično Rožo.

Po senčni gozdni poti, med za-raščanim smrečjem in robidovjem, pod zelenimi bukvami in konstanji se je sprehajal gospod Evstahij. Z vitko palico je zamahoval po grmovju, da so široki okraji njegovega klobuka vibrirali nad njim, in je stopila kri v njegova suha lica. Hodil je že precej dolgo in gozdna pot je bila pokrita nadbelo z razstlanim listjem in od-trganimi vršiči. Gospodična Roža mu je obljubila priti zagotovo vsaj ob šestih, a sedaj je bilo že blizu sedme ure, in dolgi, poletni dan je temnel, in se polagoma ovijal s sencami.

Hud gospod je bil Evstahij, in presneto se mu je zdelo zamalo, da ne pride ljubica, ki jo je vendar s tako lepimi besedami povabil na lju-bezenski sestanček. Oči so mu gle-dale ježno, in njegov obraz, zardel in nestrpen, je bil skoro lep. Ko je

že mislil oditi, je prišla gospodična Roža z nedolžnim nasmehom na ja-godastih ustnih in z rahlo rdečico na gladkem licu. Gospod Evstahij je mislil pokazati svojo nejevoljo, a na-pram tako ljubki prikazni svoje lju-bice se je vsa jeza izgubila.

Skočila je k njemu in objela nje-govo roko.

„Kako sem hitela, veš, tvoj pri-jatelj mi je sledil, tisti debeli „kmet“, z rdečimi lasmi. Kako mi je zopern ta človek! Videti ga ne morem, pa se mi vedno nastavlja in povsod mi je za petami.“

„Misliš Kazimirja? No, tega se ni bati. Neumen je in plašen, bežal bo kot zajec, če ga ježno pogledaš. Pustiva to, ali je res, da me tako zelo ljubiš, kakor je nebo zelo vi-soko in morje zelo globoko? Saj si mi tako pisala; in veruj mi, takrat mi je bilo tako sladko in prijetno pri-srecu, kakor bi mi angelci godli. In tvoje pismo sem poljubljal in je pritiskal na srce kot svetinjo, kot talizman.“

„Ah, kako si danes otročji! A mene ne poljubiš, in potem še govo-riš, da me ljubiš.“

„Tebe bi poljubljal do jutra, po-ljubljal bi te za zajutrek in za ko-silo in za večerjo. Daj mi ustke, ah, ti moja Rožica, ti divna cvetka, moja zlata deklica...“

„Tako si mrzel danes, zdi se mi, da to ni prava ljubezen. Prava lju-bezen mora biti goreča in mora plam-teti kot ogenj; ti pa znaš ljubezen samo opisovati in peti o njej. Kako si lepo v pesmi povedal:“

O, moja ljubezen plamti kot požar, in silna je, burna kot božji vihar ljubezen kot ogenj blešči čez vrhove, se bliska in vžiga mi radosti nove.

Gotovo, ti postajaš star in ne čutiš več z mladostjo.“

Evstahij je bil užaljen.

„Kaka si danes! Nič ti ni prav in samo jeziti in sekirati me hočeš. Sama veš, da te ljubim gorko in po-šteno, spomladi se omožiš lahko, če hočeš. Jaz se mislim oženiti s te-boj!“

„Vidiš, kak egoist si! Poroko mi ponujaš, ali ne, tako se pa ne gremo! Da bi bila tvoja dekla, o, rajši osta-nem še dekle! In če me ti tudi pu-stiš!“

„Roža, ali zadnjič si vendar ti silila in me prosila, naj se vzameva čimprej, da ti mama ne da miru, da tvoja mlajša sestra opazuje vedno, kam hodiš. Prosila si me s solzami, naj te vendar rešim!“

„Ali to je bilo zadnjič! Danes je pa danes! Vzemiva se čez pet let, če ti je prav, dobro, če ne pa adijo!“

Zamahnila je s solničnikom po grmovju in ježno pogledala Evstahija.

„Ali si znorela? Ti me ne ljubiš, in potem očitaš meni, da te jaz ne ljubim. Veš, še jutri grem k tvoji mami, in vse ji razložim.“

„Le pojdi, a če misliš, da bom kdaj tvoja, se motiš. Grem rajši s Kazimirom, z onim debelim „kmetom“, kot pa s teboj! Ti si sirovina sirova, ne pa moj ljubček! Adijo!“

Roža je odhitela in se skrila med grmovjem.

Evstahij je ostal sam. — „No, če je takšna“, si je mislil, „pa dobro!“ Sedel je za pot in se vdal premišljevanju. „Takšna so dekleta! Če ji po-nudiš zakon, te blamira, če jo imaš za norca, se pa dekle obeša nate kot na svojega boga. Če ji rečeš, da

jo ljubiš, se ti bo smejala v obraz, če je pa ne ljubiš, bo moledovala in po kolenih lazila za teboj. Vrag vzemi takšna dekleta!“

Ni minulo dolgo, se Roža povrne. Prihleta je preplašena, kot preganjana ptica in solze so se utrinjale iz njenih oči. Bila je krasna, in Evstahij je molil Boga, naj ji razsvetli pamet, da ne bo več tako neumna njena prelepa glava.

„Evstahij, Evstahij!“

Poklicala ga je z drhtečim gla-som, vsa objokana, in na njenem obrazu je bil zapisan strah.

„Evstahij, ako si tukaj, pridi k meni, saj sem tvoja!“

Gospod Evstahij se je dvignil izza grmovja in stopil k ljubici. Ovila se ga je okoli vratu in pritiskala se k njemu.

„Ne bodi hud, glej, jaz sem tako neumna! Ti niti ne veš, kako te ljubim!“

„Nikar ne govori! Kako naj ti verujem! Čez deset minut boš zopet silila h „kmetu“, k onemu debeluha-stemu, rdečelasemu fantu in iz mene se boš delala norca.“

varovalnice in ker je sedaj vsa ta volitev v rokah „Italianissimov“, ki lahko med seboj delajo, kar hočejo, **zahtevamo** mi Slovenci, da se letošnje volitve izvrše pod strogim nadzorstvom državne oblasti, ki ima v ta namen svojega komisarja pri zavarovalnici! Mi zahtevamo celo več, to pa vzpričo strahovitih gori navedenih anekdot.

Letošnje volitve se morajo izvršiti pri c. kr. tržaškem namestništvu samem! Namestništvo naj odvzame zavarovalnici vse volilne imenike in naj razglasi, oziroma odredi, da se imajo vse pošiljkatve na volilno komisijo izročiti njemu! To se lahko kaj hitro ukrene. In dne 29. decembra ob 4. uri popoldne naj povabi k sebi vso volilno komisijo, da se pod najstrožjim državnim nadzorstvom izvrši skrutinij in dožene izid volitev!

Le na ta način se polagoma povrnejo v tržaško zavarovalnico normalne in zanesljive razmere. Če se pa ne potroji dosedanje državno nadzorstvo in če se zlasti volitve ne prevzamejo povsem v državni delokrog, potem Slovenci in Hrvati pač nimamo dosti upanja, da sploh kedaj še kaj dosežemo. Ta naš klic po podražavljenju zavarovalnice in v prvi vrsti po podražavljenju volitev pa ni osamljen ali — recimo — kakšen „capriccio“ nas Slovencev. Saj je tudi pri zadnjem obrtnem shodu na Dunaju ravnatelj zveze delodajalcev v Avstriji g. W. Richter ožigosal prav krepko raznovrstne nepostavnosti, ki se vrše po sedanjih zavarovalnicah. Zahteval je, naj vlada predloži poročila zavarovalnic državnemu zboru, zahteval pa tudi, naj se ti zavodi temeljito reformirajo in — podražavijo. Povsod je torej veliko nerada, povsod so ljudje s to „genijalno“ iznajdbo zavarovalnic povsem nezadovoljni. In baš v Trstu so to genijalno iznajdbo tržaški iredentariji še bolj genijalno vporabili za svojo „sveto“ italijansko stvar, in tudi za svoje **osebne koristi**. To bomo že še dokazali.

Mi pa, ki nam leži edino le blagor ponesrečenih slovenskih delavcev — in prav nič drugega — na srcu, upamo, da upošteva ekscelencija g. tržaški namestnik naše želje in zahteve. Saj on je obče znan „als der rote Prinz!“ Zategadelj naj se njegova skrb in naklonjenost razširi tudi že enkrat na slovensko delavstvo! Kakšna pravica se dandanes godi ponesrečenim slovenskim delavcem od strani tržaške zavarovalnice, o tem naj povpraša naše gg. zdravnike na Kranjskem. Njegova dolžnost je poskrbeti vsaj toliko, da se bodo slovenskemu delavstvu delile v zavarovalnici iste pravice kakor v Avstriji ponesrečenim „regnicolom“!

Pismo iz Hrvaške.

(Škof djakovski. — Delovanje sabora. — Afera največjega živečega Hrvata. —)

V Zagrebu, 13. decembra.

Nedavno sem vam poročal o stanju vprašanja, kdo bo zasedel škofovsko stolico v Djakovu, danes pa vam lahko o tej stvari sporočim nekaj interesantnih podrobnosti.

„Ne, Evstahij! Ravnokar sem ga videla, z mojo mlajšo sestro hodi!“ „Prav, pojdi še ti k njemu! Mani pa dovoli, da se poslovim! Jutri ti vrnem pisma, ki si mi jih poslala.“

Evstahij je odšel in se izgubil za grmovjem.

„Če je bila njegova ljubezen tako majhna, je bolje, da je to pokazal danes, kakor če bi po poroki. Kako smo dekleta nesrečna!“ Roža je naglas vzdihnila in si zakrila oči z dlanmi. „V samostan pojdem, nobenemu moškemu ne verjamem več besede, vsi so lažnjivci!“ In potem je zopet začela opravičevati Evstahija. „Ne, on ni hudoben, ali jaz sem tako hudomušna, in jaz sem kriva, da se je poslovil od mene. O, če bi se vrnil!“

Roža je sklenila, da bi ljubčku odpustila, če bi se vrnil, potem je že sklenila, da bi ga sama prosila, naj ji odpusti, ker ga je razžalila. In slednjič se je napravila na pot, da poišče Evstahija in se mu vrže na prsi in ga zaroti, da pozabi, kar mu je storila.

Odpustila se je napot in šla

V zadnjem času so v kombinaciji tri osebe: Mihalovich, dr. Bauer in kanonik Baron. Mihalovichov zagovornik je ban sam; ker pa za njim ne stoji daljna a še manj kaka politična skupina, ne daje ta kombinacija, saj za sedaj, hrame političnemu gibanju Bolj se pa to opaža pri zadnjih dveh.

Dr. Bauer, sedanjí vseučiliški rektor, je v svoji duši in po svojem prepričanju velik klerikalec, dočim se je v politiki pridružil „Hrv. stranki prava“, ki se je zanj živo zavzela in napravila iz njega resnega kandidata za škofovsko stolico v Djakovu. Dasi klerikalci poznajo dr. Bauerja kot klerikalca po prepričanju, vendar se boje vsake neklerikalne, še tako njim naklonjene stranke, da so z vsemi silami podprli kanonika Barona kot protikandidata. Kanonik Baron je vsekako po ugledu, sposobnosti in naobrazbi daleč za dr. Bauerjem in dasi se ne ogrevamo niti za enega niti za drugega, vendar moramo konstatirati, kako furtimaši zapostavljajo sposobnega, uglednega človeka, dobrega katolika, da, celo klerikalca — a samo za to, ker ne piska v skrajne njihove piščalke, na one piščalke, ki so zlobne tako za vero kakor tudi za ves narod.

V tej borbi se klerikalci poslužujejo tudi najgrših sredstev. Ko se je kanonik Baron tako sijajno dal speljati na led sleparju Strassnoffu in s tem ne samo kompromitiral ugled kapiteljske gospode, nego tudi zaigral svojo kandidaturo za škofovsko stolico djakovsko, so se klerikalci jeli truditi, da bi dokazali, da je Baron vendarle boljši nego dr. Bauer. To pa ni bilo mogoče drugače, kakor z denunciranjem, tem vsakdanjim orožjem tudi njihovih sorodnikov frankovcev.

Denuncirali so namreč dr. Bauerja na dvoru na Dunaju, da je babjek, pijanec, nesposoben, da bi trpel ugled sv. cerkve, ako bi on zasedel tako visoko mesto. Te denunciacije so morale brez dvoma izvirati od visokih oseb našega kapitlja, a so morale biti tudi spretno sestavljene, ker je bila — kakor smo izvedeli iz zanesljivega vira — pozvana naša vlada, da poroča dvoru o dr. Bauerju. Mržnja, podkupovanje in denunciranje, to je erozije naših klerikalcev. Interesantno je res, kdo bo končno postal djakovski škof.

Govorec o delovanju sabora, bi moral to delovanje deliti v dva dela: v delovanje sabora in borbo proti smešnosti. V prvem delu je razprava o indenniteti in debata o adresi. Razprava o indenniteti se je končala z običajnimi formalnostmi, dočim izziva debata o adresi v arene bojovnike vseh političnih strank in frakcij. Adresa koalicije, temelječ na obstoječih zakonih, zahteva ustavne reforme, garancije za gospodarski razvitik in zedinjenje Dalmacije. Adresa „Starčevićeve stranke prava“ priznava molče temeljni zakon nagodbe, a stavi preko tega (da preslepi maso) take zahteve, o katerih so sami njeni sestavi-

med grmovjem, kamor se je izgubil Evstahij. Hitela je za njim, hitela devica svojemu ženinu nasproti. Veje so se ji zapletale med noge, robida ji je segala v roko, da bi jo pridržala, ali Roža je hitela, hitela kot srna med grmovjem in trnjem. Ali glej! Tam ji hiti Evstahij nasproti. Evstahij ji hiti nasproti razprostrtih rok, rdečih oči, rdečih lic, klobuk mu je padel z glave in njegovi dolgi lasje vejevo v vetru.

„Evstahij!“

„Roža!“

Padla sta si v naročje in se presrečno objela. Gorka rosa je silila Roži iz oči in tekla Evstahiju po licu, a on je ves blažen šepetal: „Ti moja, ti krasna Rožica!“

In ona ga je božala kot otroka, poljubljala in se smejala, kot da se ji je zgodilo nekaj tako neizrečeno draga in prijetnega.

Večerna zarja je lila po nebu, in onadva sta šla domov k njeni mami, da blagoslovi njuno ljubezen in naroči novo pohištvo za mladi par.

Marko Slekarić.

telji prepričani, da se v danih razmerah ne morejo izpolniti.

Nekorektnost in neresnost njihove adrese so dokazali koalicijski poslanci, med katerimi so se posebno odlikovali dr. Vrbanić, Ljuba Babić-Gjalski, Budisavljević in dr. Vinković. Ti govorniki so pojasnili povode in smer reške resolucije, predložili razliko med bivšim režimom in sedanjo dobo, razložili možnost naših uspehov, dokazali naravnost sloga s Srbi, precizirali položaj koalicije v današnji situaciji in na temelju vsega tega dokazali vrednost, upravičenost in točnost njihove adrese.

Nasprotno so pa frankovci medsebojno padali in kontraste in fantastičnosti, kar jih je dovedlo do smešnosti. Ta smešnost frankovskih dokazovanj, česar se resni poslanci dotikajo edino le z ironijo, je sjet tega dolgotrajnega saborskega delovanja Toda ne morem opustiti, da bi ne spomnil zopet, kako zavzema v tem delu odlično mesto prostaštvo nekaterih gospodov na levici. Z nobenim izmotavanjem ne morejo pokriti podlosti svojega voditelja in čudnega njegovega delovanja, zato nam je umevna njihova jeza. Grabi jih jeza, ker sabor vendar deluje ter ga ne morejo popolnoma prepričati, ker hočejo biti posili strašna opozicija, a ne morejo oponirati vladi, ki ima dobre namene in dobro voljo za delo.

Nedavno se je imenitno zabaval ves Zagreb z znanim Strassnoffom. Danes pa je videti, da je bil Strassnoff uvod, in sicer sijajni uvod vsem nadaljnjim absurdnim aferam, ki so se nakupile v preteklem tednu na staro glavo največjega živečega Hrvata, dr. Jos. Franka, Strassnoff je dokazal dr. Franku mešetarenje z Dunajem, dokazal je, da se s tem človekom more govoriti, ako se mu ponudi — denarja. Iz tega je nastala z dokazi potrjena vest, kako se je dal dr. Frank podkupiti, da prepreči upravičeno pisanje proti peštanskemu zavarovalnemu društvu „Fonciere“, kojega uradniki nas nazivajo: „Ihr dummen Sankroaten“, „Slavische Schweine“ itd. Ta vest je nastala stvarno neovržena kakor tudi druga, ki trdi, da so Frank, Tomašić, Chavrak in Rorauer imeli tajno konferenco v „Hrv. slav. zem. hipotekarni banki“ v Zagrebu. Graditelj „Velike Hrvatske“ v slogu črnimi zarotniki iz khuenovskih časov! Najinteresantnejše pa je oživila njegova afera s Supilom zaradi znane Argusijade. Dne 20. t. m. se bo začela pri tukajšnjem sodišču razprava. Dr. Frank po siromaku Zočku se zagovarja, da afera „ni politična“, da se mu je „preprečilo zbrati dokaze“. Tega dvojnega se bo sigurno držal kakor pijanec plota, izmotal se bo ter bo dobil izredno krasno spričevalo nedolžnosti in političnega poštenja od — svojega sina! O, spričevala poštenja! Koliko jih že ima naš Jozua?

Vse zaman! Frank s svojimi pristaši doigrava, a toliko muk na mah, to je za njegovo staro glavo res smola!

Govor poslanca Plantana v poslanski zbornici 1. decembra.

(Konec.)

Vladni načrt se je pa prav tako malo oziral na industrijske kraje, kakor v obče na mesta in trge in tudi odsek za volilno reformo se ni hotel prav nič pečati s tem vprašanjem.

Nadejamo se, da bo prišlo vendarle drugo naziranje do veljave v tej visoki zbornici.

Iz rečenega je torej razvidno, da smo s polnim pravom sprejeli v svoj minoritetni predlog industrijske kraje kakor Gorice, Medvode, Mojstrano, Kropo, Mengeš, Domžale in jih vsled tamkaj se nahajajočih industrijskih obratov uvrstili v takozvani mestni volilni okraj.

Smemo torej pričakovati, da se priznata našim 12 mestom in 4 trgom, ki so imeli od leta 1873. do sedaj volilno pravico, in drugim 18 trgom, 15 industrijskim krajem, kakor tudi 3 sodnijskim krajem in 3 kopališčem prav tako dva volilna okraja, kakor

v drugih kronovinah, ker zadostuje prebivalstvo 63.995 duš docela za dva volilna okraja.

Še eno očitjanje dvor. svetnika Šukljeta proti moji razdelitvi volilnih okrajev hočem ovreči. Rekel je, da sem sestavil volilni okraj iz krajev kakor Senožče na južni periferiji dežele in iz krajev na Kolpi in na štajerski meji.

Zdi se, kakor da bi hotel dobri dvorni svetnik Šuklje grešiti na lahkovernost visoke zbornice in na pomanjkljivo znanje kranjske topografije, zakaj povedal bi bil sicer, da sem hotel uvrstiti vsa dolenska in notranjska mesta v en volilni okraj; potem bi bil pač vsakdo v tej zbornici razumel, da sem sestavil oba mestna volilna okraja na ta način, da sem razdelil deželo Kranjsko v dve polovici in sicer v južno od Ljubljane in severno od Ljubljane ležečo polovico.

Tako se je postopalo tudi v drugih pokrajinah.

Tudi dosedanja stara mestna kurija je bila sestavljena v tem smislu in mnogo samozatajevanja je treba, povzpeti se do trditve, da nedostaje imenovanim mestom, trgom in industrijskim krajem vsake interesne skupnosti, dasi mora vsakdo, ki si je le površno ogledal naša mesta, priznati, da imajo vse te naselbine srednjega stanu v nasprotju s kmetiskim prebivalstvom prav iste interese in isto socialno strukturo.

Saj vendar ni potrebno, da bi imela vsa mesta skupne vezi, ker bi se sicer nikjer ne mogli kreirati mestni volilni okraji; odločilno je in ostane, da imajo povsod enake interese in to je enako za vse naše meščane v Krškem ali Metliki, v Senožčah ali Postojni; vse žuli v gospodarskem oziru čevlji na istem mestu, vsi vodijo večni interesni boj proti agrarnemu prebivalstvu, vsi imajo iste socialne in kulturne potrebe in to znači enakost interesov. Kar se tiče razdelitve volilnih okolišev za sodnijske kraje, se je le-ta sestavila brez vsake tendence v korist naši stranki tako, da se je dežela razdelila v volilne okraje s severa proti jugu.

Namenoma se je predruščil samo 10. volilni okraj, ker smo sprejeli ves politični okraj inkluzivno Radeče v ta volilni okraj, zato smo pa Trebnje priključili 9. volilnemu okraju, kamor tudi spada po svoji zemljepisni legi.

Sicer so se pa sestavljali volilni okraji docela naravno in tvorijo sovisno ozemlje.

Samo v 6. volilnem okraju je okoliš nekoliko prekinjen med sodnima okrajema Škofja Loka in Kamnik, kar je pa brez vsakega pomena, ker imata oba okraja isti značaj in sta bila že po dosedanjem volilnem redu združena v enem kmetiskem volilnem okraju.

V predstojećem sem poskusil po svojih skromnih močeh visoki zbornici razložiti, da moj minoritetni predlog odgovarja dejanskim socialnim, gospodarskim in kulturnim razmeram v naši deželi Kranjski in da so tudi naši meščani, uradniki, trgovci, obrtniki in industrijalci upravičeni, zahtevati tudi v bodoče lastno zastopstvo v parlamentu, ker pri nas niso razmere niti za las drugačne, kakor so na pr. na štajerskem, solnograškem, tirolskem itd.

Borimo se za svoje dobro pravo ter se zavedamo, da moramo že ob koncu bitke biti svoj obrambni boj skoraj brez vsake nade na zmago.

Prosim, čestita gospoda, le enega ne prezrite. Nam se volilna pravica za kranjski srednji stan odreka ne z stvarnih, temuč iz političnih in samopašnih namenov s strani naših političnih nasprotnikov pod vodstvom dr. Šusteršiča (Klici: Tako je!)

Dr. Šusteršič se je postavil le zategadelj vladi v službo v obrambo volilne reforme, ker je hotel na ta način priti do izključne nadvlade nad celo Kranjsko vtevštev mesta in trge. Zategadelj je sestavil razdelitev volilnih okrajev v tem smislu za vlado, da se naj svobodomiselnost prebivalstva mest in trgov zaslužnji, pripravi ob vse pravice in izključni od vsake nadaljne udeležbe pri politični moči

in zakonodajstvu, a izroči se naj brutalni samovolji dr. Šusteršiča.

Dr. Šusteršič je zaprisežen vladni sluga, kar je docela pokazal pri glasovanju o minoritetnih predlogih Choca in dr. Kramarja glede števila čeških mandatov, ker je s svojim klubom hladnokrvno glasoval proti svojim ožjim zaveznikom, namreč proti Mladočehom, našim slovenskim bratom ter jih je brezsrčno ostavil v najhujši stiski, samo da se pokaže vladi uslužnega.

Da tega koraka ni storil le na ljubo lepim očem gospoda ministrskega predsednika, temuč da zanesljivo računa na vladno nagrado, ki mu je morda celo že obljubljena, vse to je za vsakega, ki ima oči, da vidi, brez vsakega dvoma.

Morda čestiti gospodje Mladočehi danes obžalujejo, da so kot svobodomiselná narodna stranka sklenili pogodbo z voditeljem klerikalnih Jugoslovancev, kar je vrglo na nje v lastni domovini in pri nas na Kranjskem čudno senco, ter je naša iskreno razmerje popolnoma porušilo, njim pa nele da ni ničesar koristilo, temuč jim je v kritični stiski doneslo še sramoto, da so jih ožji jugoslovanski zavezniki pri glasovanju glede števila mandatov za Češko sramotno zapustili.

Tudi tega žalostnega dejstva resni češki narod ne bo mogel pozabiti.

Srčno bi le želel, da bi se Mladočehi povrnil k svojim starim svobodomiselnim tradicijam ter bi si naj iskali v bodoče le enakomisleče zaveznike, kar bi jim gotovo bolj koristilo, kakor dosednji pakt z jugoslovanskim klubom, ki se je v bitki za čast češkega naroda kot zaveznik strahopetno skril.

Mi napredni Jugoslovani se borimo s pogumom obupa za dobro pravo kranjskega srednjega stanu, hvalni bomo, ako se nam izkaže visoka zbornica pravično.

Naši politični nasprotniki miso hoteli na naš predlog niti skleniti kaknega kompromisa, kajti njihova parola je: Vsa Kranjska mora biti naša in svobodomiselná mesta in trgi morajo iz političnega življenja ter izginiti v morju klerikalnega kmetiskega prebivalstva.

Prosili smo ekscelence gospoda Becka za posredovanje pri dr. Šusteršiču in naznanil nam je potem, da se je trudil pošteno in z verno, da bi pregovoril dr. Šusteršiča, naj bi popustil, toda vse zaman. Baron Beck nam je rekel: Prav rad bi vam pomagal, razumem vaše stališče in razburjenje, a ne morem ničesar napraviti, ker dr. Šusteršič noče, siliti pa ga ne morem, ker moram računati z njegovim klubom“ (Čujte! Čujte!)

Visoka zbornica! S tem se je od najbolj poklicane strani doprineslo priznanje, da naj bomo mi pri razdelitvi volilnih okrajev na Kranjskem s svojim srednjim stanom le zato nasilno zadovoljni, ker zahteva to dr. Šusteršič.

Apelujemo na čut pravičnosti te visoke zbornice, naj ne dopusti take brutalne kršitve pravnega čuta napram našemu srednjemu stanu na ljubo edini vladohlepni osebi dr. Šusteršiča, temuč da sprejme naš minoritetni predlog kot edino rešilno sredstvo ter podeli kranjskim mestom in trgom isto pravico, kakor je to skoraj v vseh drugih deželah.

Apelujemo na vse člane te visoke zbornice, posebno na vse svobodomiselné stranke brez razlike narodnosti.

Glasujte za nas, da se vrnemo domov s hvaležno zavestjo, da iz te visoke zbornice še ni izginil pojem o pravici in pravičnosti in da tukaj tudi slabe stranke ne kličejo zaman pomoči! S tem sklenem opazko, da sem moral navesti vse, kar je bilo absolutno potrebno za orijentacijo visoke zbornice in v presojo mojega predloga! Govorim sem. (Prihrjevanje in ploskanje.)

Volilna reforma pred gosposko zbornico.

Dunaj 14. decembra. Vladi se je že skoraj do dobra posrežilo, ublažiti v gosposki zbornici protivnike volilne reforme. Danes je namreč predložila gosposki zbornici zakonski načrt, s katerim se ugodi zahtevi glede „numerus clausus“, a stvar se uredi v obliki novele popolnoma ločeno od volilne reforme. Novela določa, da sme cesar imenovati v gosposko zbornico do 180 članov. K zakonu je izdala vlada oficijozni komentar, kjer je rečeno, da je krona artovovala del svojih pravic v pričakovanju, da bo tudi gosposka zbornica doprinesla žrtve s tem, da sprejme volilno reformo nespremenjeno. „Preprečiti se volilna reforma ne sme“, pravi komentar kategorično. Na ta način se izborna preparira — svobodna volja članov zakonodaje.

Budapešta 14. decembra. Med delegati se govori, da bo seja gosposke zbornice, v kateri se začne drugo branje volilne reforme, prihodnje sredo, ako bo referent izdelal do takrat svoje poročilo.

Iz delegacij.

Budapešta 14. decembra. V plenarni seji avstrijske delegacije se je danes sprejel proračun ministrstva zunanjih del. Poprej je imel minister Aehrenthal dolg govor o celi zunanji politiki ter naglašal posebno, da je naša monarhija vedno izkazovala Srbiji simpatije (?) in naklonjenost. — Potem se je začelo razpravljati o okupacijskem kreditu. Delegata Biankini in Klofač sta hudo kritikovala našo upravo v Bosni in Hercegovini.

Proračunski odsek avstrijske delegacije je dovolil izredni kredit za vojno ministrstvo v znesku 30 milijonov kron. Pri tej priliki je povedal vojni minister, da bi uvedba dveletne vojaške službe povzročila državi 50 milijonov novih bremen.

Po razpustu nemškega državnega zbora.

Berolin 14. decembra. Klerikalci, socijalni demokratje in Poljaki so nacijsalno ustregli, da so sklenjeno glasovali proti kreditu za afriško kolonijo ter povzročili s tem razpust državnega zbora. Vodja narodnih liberalcev Bassermann se je izrekel: „Pozdravljam razpust državnega zbora. To bodo vesele nove volitve. Z volilno parolo „Los von Rom“ iti v volilni boj, to obeta dober izid.“ — Nasprotno pa upajo Poljaki, da bodo pri novih volitvah dobro izrabili razburjenje vsled šolskega štrajka ter računajo na vse desedanje mandate in da dobe v Zgor. Šleziji še en nov mandat. — Nove volitve bodo v začetku meseca februarja. Po državni ustavi meraje biti nove volitve najpoznejše v 60 dneh po razpustu državnega zbora.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz 14. decembra. Le v petih pariških farah se je naznanila božja služba po društvenem zakonu, v 65 farah pa se je prijava opustila, vsled česar so vsi dotični župniki poklicani na odgovor k policiji. V vseh cerkvah so bili policijski uradniki, ki so konstatirali, da so bila cerkvena vrata odprta.

Vsled določb novega zakona so se ustanovile sledeče cerkvene občine: 905 protestantskih, 78 židovskih in le 80 katoliških. Iz tega se vidi, kako se se katoliški duhovniki uklonili papeževemu ukaz.

Papež je imenoval namesto izgnanega zastopnika Montagninija nekoga francoskega prelata.

Madrid 14. decembra. List „Liberal“ poroča, da bo Vatikan poporazu na Francoskem iskal zavetje v Avstriji in Španiji, ki jih imenuje že vedno „verni hčerki katoliške cerkve“ ter bo skušal te državi spraviti v sovraštvo s Francijo. List svari pred tem vlado ter jo poziva, naj rajši sledi francoskemu zgledu.

Pariz 14. decembra. Vojvoda Orleanski je prispel iz Londona v Pariz ter namerava izdati poziv na rojaliste, naj zastavijo vse moči v „obrambo cerkve“. (S tem je dokazano, da so rojalisti in klerikalci isti ruvarji proti francoski republiki.)

Dogodki na Ruskem.

Petrograd 14. decembra. Justični minister je predložil ministrskemu svetu nov tiskovni zakon, vsled katerega se kaznuje poveljevanje hudodelstva v časopisju z zaporom do osem mesecev in z globo do 300 rubljev.

Odesa 14. decembra. Osem oboroženih roparjev je vdrl v neko trgovino. Ko se je bližala trgovini alarmirana policija, so vrgli roparji med policaje bombo ter začeli streljati. V splošni zmešnjavi so vsi roparji utekli.

Dopisi.

Ljutomer. Zadnja kratka notica v „Slov. Narodu“ o dveh učiteljih iz Ljutomer je razkačila enega naših nadnaravno vzornih poročevalcev tako, da je izlil ves svoj žolč v predzadnji števec. Slov. Gospodarja ter po prav modernokatoliškem načinu napadel vse napredno misleče tržane. O zaslugah učitelja, ki jih prečastni poročevalec tako vroče zagovarja, nečem govoriti, če ravno bi njega, kot zgodovinarja-strokovnjaka, ki ve tako imenito razložiti besedo „Ultramontanec“, zanimalo marsikaj iz polpreteklega časa posebno jedne omenjenih dveh dam, tretje pa gotovo ni mogel imeti nikdo v mislih, ker jo kot v resnici pobožno damo in vrh tega marljivo učiteljico vse spoštujemo. Vemo pa tudi za nagibe, zakaj hoče slavni poročevalec igrati takega kavalirja ravno omenjenim damam. Zelo smo vam hvaležni in nas v srce veselijo, da ste tako v skrbah za izveščanje naših grešnih duš, tu pač zopet kažete svoje veliko slovensko srce; zakaj pa se ne spodikate nad brezbožnostjo naših Nemcev. Kar pa se tiče delovanja in modrovanja naših „liberalcev“, raje molčite; za danes molčimo tudi mi o Vašem napornem delovanju na narodnem polju. Kolikor vidim, g. Seršena tudi niste preplašili tako, da bi vrgel „cunj“ (Narod) s čitalnico vred na cesto, kajti trpi še grše „cunje“ (Gospodar, Dom, Slovenec) v svojih prostoreh, morala še bo že nekaj časa viseti tam „liberalna cunj“. Imamo pač čitalnico samih cunj. Da ostanete „ultramontanec do poslednjega izdihljaja“ že verjamemo, ker prvič to nekaj nese, drugič pa je težko, da se spreobrneta, kajti tridesetnikje proč, a Tirolec pa niste, kolikor nam znano, saj po krvi ne. Toliko za danes, ko ste nas vzbudili iz naše miroljubnosti, svetujemo pa vam, da si izberete hvaležnejšo nalogo, kot napadati napredne Slovence.

Obrotni vestnik.

O ureditvi preskrbovanja trgovskih informacij. Zanesljive informacije so za kupčijske promet znamenite važnosti. Dobre in točne informacije so nepogrešno potrebne za vsakega trgovca, čigar promet se ne omejuje ali le na detajlno prodajo ali pa na mali teritorij, ki ga pozna sam vsled osebnega občevanja in stalnega stika z njega prebivalci. Če je tako celo za trgovsko poslovanje v mejah posamezne države zopet in zopet treba poizvedovanja o posameznih tržiščih ter o premoženjskih razmerah posameznih odjemalcev, s katerimi se hoče ali namerava stopiti v kupčijsko zvezo, je ta potrebnost tem večja za trgovski promet v eksportu v inozemska tržišča, na eni strani zategadelj, ker imajo vsako svoje posebnosti in specijalne običaje, na drugi strani pa zategadelj, ker je spričo tega dejstva, da je trgovanje z inozemstvom na sebi riskantnejše že vsled težav, ki nastanejo, kadar se mora svoje zahteve uveljaviti s pomočjo sodišč, treba natančnega poznanja tržev, s katerimi se delajo kupčije. V stvarnem pogledu je treba orientacije o kakovosti tržev, o njih navadah in običajih, o splošni razmerah, ki obstoje ter zlasti tudi o sprejemljivosti tržev za gotove vrste blaga. V osebnem, subjektivnem oziru pa je treba informacij o kreditni zmožnosti trgovcev, kar je v tesni zvezi s kreditnimi razmerami dotičnega kraja sploh ter s pogoji, pod katerimi oddajajo trgovci svoje blago v drugo roko manjšim trgovcem, odnosno z načinom plačevanja blaga, ki prehaja v zadnjo roko — do konzumentov. V krajih, kjer je trgovec, kateremu naj eksporter dobavlja blago, prisiljen vsled posebnih razmer svojega kraja dajati v promet z manjšimi trgovci kredit na dolge roke, ne preostaja po navadi — če ne posredujejo bančni

zavodi — tudi eksporterju drugo, kakor da računa s tem faktorjem kot danim ter jemlje nanj ozir pri svoji kalkulaciji ter svojih ponudbah. In če je običajno, da tudi v detajlnem prometu s konzumenti prihajajo trgovci, ki naj postane njegov odjemalec, od strani njegovih odjemalcev plačila še le po daljšem času ob gotovih terminih, ko konzument sam vroči svoje pridelke ali prejema večja plačila, bode ta okolnost za eksporterje posebne važnosti. Na vsak način je potrebno, da ima sliko o trgovskih razmerah onega kraja in dežele, s katero hoče stopiti v kupčijsko zvezo, predno stori obvezne korake.

Informacije v tuzemstvu, ki so ponajveč informacije o kreditni vrednosti, preskrbujejo takozvane informacijske pisarne, ki obstoje na vseh večjih trgih. Posredujejo take informacije tudi večji denarni zavodi, ali omejujejo se pri tem, kar je naravno in pravilno, le na svoje interese in kupčijske prijatelje. Precejšnji del informacij se poskrbi tudi iz prijaznosti na ta način, da se trgovec obrne do drugega trgovca, ki je ž njim v trgovski zvezi ali pa ga sicer pozna kot zaupanja vrednega, ter prosi za informacijo o kaki drugi firmi. O teh informacijah ne mislimo obširneje govoriti, pred očmi nam je preskrbovanje informacij v trgovskem prometu z inozemstvom. V tem oziru pridejo v poštev velika informacijska podjetja, ki imajo svoje filijale ali zaupnike na vseh večjih tržiščih, njih delokrog obstoji pretežno v preskrbovanju kreditnih informacij, naslovov ter dobavnih virov, v ostalem pa se ravna seveda po konkretnih naročilih njih interesentov. Tovrstna podjetja so seveda privatna trgovska podjetja, katerim je samim skrbeti za tak ustroj poslovanja, ki obeta največji uspeh.

Pri preskrbovanju trgovskih informacij ter za trgovski promet pomembnih poročil o kupčijskih razmerah posameznih trgov inozemstva pa pripada važno mesto tudi oficijalnemu institutu. Med temi je omeniti v prvi vrsti trgovski muzej na Dunaju, ki izdaja tednik „Handelsmuseum“, eksportno društvo na Dunaju, nadalje eksportne pisarne večjih trgovskih zbornic ter informativno posredovalno poslovanje trgovskih zbornic sploh. Vse te korporacije skrbijo v službi svojih interesentov za raznovrstna, na inozemstvo se nanašajoča trgovska pojasnila, kakor preskrbovanje naslovov, kreditne informacije o posameznih firmah, raznovrstne intervencije. Njih delo obsega nadalje obveščanje svojih interesentov o vseh važnejših trgovskih pojavih na trgih, ki pridejo za nje v poštev, potem splošnih poročil v časopisju ali pa tudi individualnih poročil firmam onih strok, ki so v kakem konkretnem primeru posebno interesirane. V kolikor pride pri vseh teh zavodih v poštev aktivno poizvedovanje v svrhu pridobivanja trgovskih informacij vsled prošnji raznih firm je omeniti, da se vse te oficijalne korporacije obračajo do naših konzulatov v pretežnem številu slučajev. Na konzulatih v inozemstvu sloni pravzaprav preskrbovanje kupčijskih informacij v inozemstvu; poleg konzulatov pa se poslužujejo tudi privatnih informacijskih pisarn. Na drugi strani pa imajo naši konzulati uradi naročilo, da sestavljajo v gotovih rokih poročila o gospodarskih pojavih svojih uradnih okolišev. Vrhutega jim je od slučaja do slučaja, kakor razmere nanesejo poročati vnanjemu ministrstvu o važnih gospodarskih pojavih svojega rajona. Konzularna poročila, ki se sestavljajo redno, izhajajo v tisku kot priloga lista „Handelsmuseum“; nujna poročila dnevne važnosti, ki imajo le vrednost, če pridejo brez odloga v roke prizadetih trgov, objavljajo se deloma v konzularni korespondenci, deloma pa se skrbijo, da pridejo interesentom v vednost po posredovanju raznih gospodarskih korporacij. V vseh teh poročilih je zbrano mnogo dragocenega materiala, in znana stvar je, da celo v inozemstvu z velikim zanimanjem zbirajo poročila naših konzulatov. Raz stališče gospodarskega in kupčijskega egoizma sodeč, bi se bilo pač izreči za to, da bi se v tem pogledu postopalo pri nas previdnejše in se vsaj nekoliko pazilo na to, da ne bi kar brez vsakega truda druge države izkoriščale material, ki se zbira z znatnimi stroški v korist naše eksportne trgovine.

Nekaj časa je tega, kar je trgovinsko ministrstvo izprožilo misel, da se enotno uredi kupčijsko poizvedovanje v državi. Namen te preureditve je pred vsem ta, da se poskrbi za racionalno izkoriščanje trgovskih poročil tako rednih kakor onih, ki jih od slučaja do slučaja vpošiljajo ministrstvu konzulati uradi ter posebni strokovni poročevalci. Skrb naj se za to, da pridejo poročila res v roko interesentom točno o pravem času, hkratu pa naj se prepreči okoriščanje inozemstva. Glede preskrbovanja kupčijskih informacij o inozemskih firmah ter poročil o konjunkturah v inozem-

stvu se misli preurediti sedanji položaj zlasti zategadelj, ker se sedaj vsled pomanjkanja vsakega stika med posameznimi zavodi, ki interesentom preskrbujejo informacije, čisto dogaja, da se to delo opravlja dvakrat. Dogaja se, da se vprašujoča firma obrne neposredno do konzulata, poleg tega pa še do svoje trgovske zbornice in mogoče še do trgovskega muzeja. Vsled tega pa intervirajo razni instituti v isti zadevi pri istem mestu. Iz tega nastaja komuliranje dela, za vprašujočo firmo pa, ki ne ve, da izvirajo dve ali tri informacije iz istega vira, nastaja nevarnost, da prečni vrednost dobljene informacije. Centraliziranje kupčijskega poizvedovanja v eni roki ne bi bilo priporočljivo, ker s tem lokalni instituti izgube stik s svojimi ožjimi interesenti, preurediti pa bi kazalo položaj vsakega tako, da konzulati ne bi odgovarjali na neposredno od firm dohajajoča vprašanja. Le v tem primeru je mogoče priti do naprave nekakega arhiva za informacije pri posameznih institutih tako, da ne bi obstajala potreba iskati v isti firmi informacije tudi v primeru, da se vprašanja ponavljajo v kratkih rokih, ko često na bistvene izpremembe ni računati. Glede konzulatov, ki jim je opravljati za trgovstvo prevažna opravila, se je v anketah splošno podarjalo, da odgovarjajo; izrekla pa se je želja, da se pri vseh važnejših konzulatih nastavlja trgovsko izobražene osebe, pri tem pa skrbijo za to, da se konzularni organi ne menjajo prepogosto, kajti le tedaj, če posamezni funkcionar službuje dalj časa v enem kraju ter se vživi v razmere, more s pridom zasledovati gospodarske razmere svojega okrožja ter podajati dobre, in stvarno pravilne informacije.

Glasovi z Jesenic.

— Klerikalna delavska akademija. Klerikalno sleparstvo se je vršilo preteklo soboto in nedeljo v novootvorenem „Delavskem domu“. Na Jesenicah se ni niti pesmenil za to katoliško komedijo in se je zanjo zanimalo le par najzabitejših farovski petoliznikov. Kako vse drugačno lice so imele Jesenice lansko leto, ko so nas posetili „Sokolci“! Takrat je bilo vse na nogah, sedaj pa vse mrtvo in nikjer niti najmanjšega zanimanja. Dr. Krek, Pavlica in poznati klerikalni mameluk Jarc iz Kranja so vezali svoje otrobe ob velikanskem dolgočasju. Reševali so katoliško misel, a so jo še bolj globoko zapopali v blato, iz katerega na Jesenicah nikdar več ne vstane. Najimenitejši dogodek pri vsi slavnosti je bil, da je neki klerikalni delavski akademik zvečer na veselici napadel občinskega stražnika in je moral došli orožnik rabiti orožje proti nasilnežu. Žalostno umira klerikalizem, ki se le še tuintam dvigne v podobni nasilstva in surovosti. Vsako sleparstvo se enkrat razkrinka in tudi katoliško sleparstvo, ki je največje na svetu, stoji danes v naši občini, kakor pohabljeni stavec z eno nogo v grobu, z drugo pa breca na okrog s posledno predsmrtno močjo umirajočega sleparja in goljufa!

— In zopet je bežal, kakor puran jeseniški župnik Janez Zabukovec pred rdečimi trakovi, ki so jih nosili železničarji v sredo 12. t. m. pri pogrebu svojega ponesrečenega tovariša. Župnik ni hotel spremljati pogrebovec in je le v cerkvi in na grobu zmolil nekaj molitvic. Železničarji se prokleto malo brigajo za tega srednjeveškega jezuita, ki se bo moral rad ali nerad privaditi rdeče barve, če tudi še danes skače kakor pristni farovski puran! Pri tej priliki naj omenimo, da se nam čudno zdi, ker nekateri železničarji obiskujejo gostilno Tancar, ki jo priporočajo v „Slovenec“ Zabukovec, ki še železničarskega pogreba neče spremljati. Kje je stanovska zavest!? Svoji k svojim!

— „Našo moč“, glasilo slovenskih klerikalnih bakov in kozlov so začeli posiljati pošiljati na nekatere občane. Vsako naj list pismonošo nemudoma vrne, ker bi bilo škoda namakati roke v gnojnico, ki se izteka v „Našo moč“.

— Zahtevajte po vseh gostilnah „Slov. Narod“ in „Gorenjca“, ogibajte pa se gostilnic, ki jih priporoča „Slovenec“.

— Ali je res vera v nevarnosti? Katoliška duhovščina najraje hujska proti naprednjakom s tem, da pravi, da se bojujejo proti veri. Ali je to res? Verski čut je vsakemu človeku že prirojen. Lahko si torej najvernejši človek, a pri tem vendar naprednega mišljenja. Duhovščina je le stanovska kasta, ki je vzela vero v zakup, da pri tem brez dela dobro živi. Vera gotovo ni v nevarnosti, če praviš, da je neumnost, ker leže milijoni in milijoni cerkvenega premo-

ženja mrtvi, mesto da bi se z njimi koristilo človeštvu. Glavna stvar je, da si pošten človek, ki živi po svoji vesti in skuša dostojno živeti v človeški družbi. Vera ni v nevarnosti, če zahtevaš, da naj se duhovščina raje prime kakega dela, kakor pa da hujska in dela razpor med ljudmi. Zato boj klerikalizmu, ki ga vzdržuje ona duhovščina, ki hoče pod versko krinko povsod gospodariti, dobro živeti in nič delati!

— Zanimivo predavanje. Prihodnjo soboto predava g. Tone Pongratz v svojem „Schützenklubu“ pri Klinarju na Savi o temi: Kako je doseči največje uspehe v zakonolomstvu in vlačugarstvu po najnovejšem načinu, predavano na podlagi lastnih izkušenj. Vstop je dovoljen levalbenim. Člani „Schützenkluba“ se prosijo, da se predavanja z boljšimi polovicami polnoštevilno udeležijo. Predavanje se baje priobči v nekem nemškem strokovnjakem listu, ker je dobil, kakor se nam zaupno poroča, g. predavatelj izredna povabila, da ga s slikami vred obelodani. Tovarniško vodstvo je že pustilo v ta namen izdelati posebne kliseje.

— Občinska seja z dne 13. t. m. se je vršila v znamenju viharja. Prihodnjič jo pričbimo natančno po zapisniku. Pri predlogu odbornika Pongratza radi odstranitve tajnika Humra so pri govoru odbornika Fabinca poskočili klerikalci in Nemci kakor nori. Fabinca: „Gospodje, z uradnega stališča ne moremo tajniku očitati ničesar. Ali u morete kaj očitati iz moralnega stališča. On ni pijanec in ne prešestnik. Ako bi pa danes kdo prišel in rekel, Humer, ti si zakonolomec, vlačugar in največja svinja v občini, pred katero niso varne naše žene in hčere, potem“ — Tu je nastalo grozovito pite, da je bila vsaka nadaljna beseda nemogoča. Zabukovec: „Vi ste gledali na Pongratza!“ Pongratz vpilje rdeč kakor rak: „Pred sodnijo se vidimo, celo družino ste napravili nesrečno, vam bomo že usta zamašili!“ Fabinca: „Vi ste veliko premajhni za to!“ Ob splošnem razgrajanju zaključil župan sejo. Klerikalci in Nemci so spravili Humrovo zadevo na dnevni red, potem pa so sami sejo razbili, ne da bi bila padla najmanjša žal-beseda proti kateremu koli odborniku klerikalno-nemške zveze. Na svidenje pri Filipih!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. decembra.

— **Vladna volilna reforma** se je za Kranjsko prav zvito in prekanjeno zmervarila. Vsa slaboglasna volilna geometrija se je izkoristila na škodo narodni-napredni stranki. Mesta so se oropala za mandate in na deželi sami so se krajine, v katerih je nekaj več inteligence, tako spretno razdelile med različne volilne okraje, da mora duhovščini slepo vdana masa povsod zmagovalka ostati. Vse to so znane reči! Nikakor nečemo tajiti, da bode naša stranka vsaj za nekaj let potisnjena v kot, pa ne po kaki volji ljudstva, nego po sili in krivici, katero nam provzroča vladna volilna reforma. Leta pomenja za našo stranko katastrofo, in če se kdo iz naših vrst za ta nestvor navdušuje, je podoben Hinduju, ki se navdušuje za angleški top, na kojega žrelo so ga privezali v namenu, da ga na kosce razstreliti! Pa tu je nepotrebnost vsaka rekrimacija! Kar je, to je! Razmere se popraviti ne dajo: Kranjska je prodana dr. Šusteršiču, in vladna volilna reforma nas je zadavila, in pripravila našo stranko na Dunaju ob vsak vpliv. S tem bo treba računati. Interesantno bo sedaj, opazovati, kake izgube zadenejo našo stranko? Opazili bomo, da bode precejšnje število naših privržencev s tistim dnevom, ko bo volilna reforma stopila v zakonsko moč, prišlo do prepričanja, da so pravzaprav od svojega rojstva sem klerikalci. In trumoma bodo ti poštenjaki po zgledu dvornega svetnika na Kamnu pričeli očitno pred kapelicami moliti, za rimskimi odpustki letali, ter s starimi svojimi hlačami siliti v klerikalni tabor. Nekaj pa jih bode, ki bodo imeli dolge pridige o dolgočasni slogi, o tisti nevljavni in hermafroditični slogi, ki dandanes zastruplja javno mnenje posebno tudi na Češkem ter grozi, požreti blagoslov preteklih bojev. To pa niso naše be-

se, to so besede enega največjih sedaj živčih čeških pesnikov. Nihče drugi, nego svetovnoznani Machar proklinja ravno sedaj tisto puhlo slovo, za katero hlatajo "Narodni Listy", in on je, ki govori o blagoslovu preteklih bojev! Pri nas bomo vse to doživeli, kar smo zgoraj trdili. In tu smo zopet pri razlogu, ki govori proti vladni volilni reformi. Ta reforma nas bo vedla na ceste politične breznačajnosti po Slovenskem sploh in na Kranjskem posebej. Politični tretjerdniki a la Šuklje postanejo tip slovenskega politika, in na stezah, ki vodijo do oltarjev, se bo trlo političnih beračev, ki bi radi živeli od tistega, kar pade od oltarjev. V tem bo obstajala "renesansa", katero bo vsled volilne reforme doživela naša Slovenija!

— **Za „Slovenčev“ blagor.** Pri „Slovenčevih“ so dobre volje. V to dobro voljo jih je spravila Cankarjeva fantazija „Za narodni blagor“. Sreče se jim rahlja od veselja, češ, sedaj je dokazano, da so napredni prvaki sami falotje, in njihove žene same vlačuge. Cankarjev „Za narodni blagor“ to dokazuje! V te otročarije bi se ne spuščali, da se niso tudi naši Nemci vtaknili v zadevo. Danes pri naša eden najneumnejših listov sveta, „Tagespost“ v Gradcu, in Ljubljane dolega brzojavko. V tej brzojavki se pripoveduje, da so bile v gledališču velike demonstracije, da je Cankar uničil napredne prvake, in da so se med predstavo čuli ironični klici Živio Tavčar! Mi niti ne preiskujemo, koliko je na teh demonstracijah resnice, samo konstatiramo, da so popi v Katoliški tiskarni iz Cankarjevega „Za narodov blagor“ napravili nekaj za „Slovenčev“ blagor. Kapital skušajo kovati za politične svoje namene. Je li imel Cankar pri svoji drami v očeh liberalne ali klerikalne prvake, to je brez pomena. Igra taka, kakor je, ni vzeta iz življenja, posebno ne iz naprednega javnega življenja: pri nas še nihče ni postal bogat, ker je bil prvak! In tudi naše ženske še niso tiste vlačuge, kakor jih slika Cankar. Nepredvidno pa je „Slovenčev“ veselje! Boga naj zahvali, da se še ni dobil dramatik, ki bi bil vrgel na oder Jegliča in njegove pijavke, ki bi dramatiziral Šukljeta, Šusteršiča, Gostinčarja, Kregarja in na vse zadnje še Štefeta! Vse to dela „za narodov“ blagor, posebno škof Tone in dvorni svetnik Šuklje! Če bi se vse to zabelilo še z nekaterimi farškimi krivoprišežniki, nekaterimi testamentolovci in farškimi nečistniki — pa bi bila drama, kakor je Cankar še ni spisal! Vzeta pa bi bila v resnici iz življenja! Kar se tiče Nemcev, pa je še posebej smešno, da tako reči potujejo v svet. Tudi oni imajo svoje prvake, ki delajo za „narodov“ blagor, in včerajšnja seja Kranjske hranilnice, pri kateri je dobil načelnik od 50 glasov samo 20 glasov, bi se dala morda tudi dramatizirati. Čemu pa s tem ne rogovilite po „Tagesposti“?

— **Šuklje v službi dunajske kamarile.** Hrvatski listi pišejo, da so se nedavno tega sestali v „Hipotekarni banki“ v Zagrebu znani madjaroni Tomašič, dr. Rorauer, bivši podban Chavrak, dr. Frank in — dvorni svetnik Šuklje na tajno posvetovanje, kako bi se dala ustvariti — „Velika“ Hrvatska. Šuklje, po Šusteršičevi milosti sedaj član kranjske klerikalne stranke, ki pravi, da je najbolj demokratska stranka pod božjim solncem, konferira sedaj s khuneveci a la Tomašič in Chavrak, ki so spravili Hrvatsko z gadnim svojim tiranstvom na rob propada in pogina, in snuje z njimi naklepe, kako bi se zopet dala na Hrvatskem spraviti na krmilo zloglasna Khuneova banda! Morda je imel Šuklje posebno misijo v Zagrebu kot odposlanec dunajske kamarile, katere ponižni služabnik je že od nekdaj. Spominjamo se pri tej priliki na njegov denunciantski govor pred leti v parlamentu, ko je sumnil pred zbrano zbornico svoje rojake, da škilijo — v Rusijo. Že takrat je bil Šuklje v kamarilski službi, zato je pač zelo verjetno, da je tudi sedaj opravljal

kamarilske posle v Zagrebu, saj ta služba nese haje mnogo, in gospod s Kamna je mož, ki mastnih plač ne odklanja baš rad. Razume se, da ne stavimo vprašanja — da rabimo krilate besede Šukljetovega brata v kamarilstvu dr. Ise Kršnjavega — „Wie viel hat er denn dafür bekommen“, saj vemo, da se takšni posli opravljajo vedno — zastoj, ker to veleba že pristno in pravo avstrijsko domoljubje, ki naravnost nalaga takšne dolžnosti. Da je pa gosp. Šuklje dober avstrijski patriot, o tem pač nikdo ne bo dvomil. In ker je ob enem tudi „velik Hrvat“, potem se pač ni čuditi, ako deluje v odlični družbi raznih Tomašičev in Chavrakov na uničenje tistih hrvatskih strank, ki so sklenile reško resolucijo, in za oživotvorenje — „Velike Hrvatske“. Dalmatinski in istrski sokoli a la Biankini in Spinčič so prisegli na reško resolucijo, v dunajskem parlamentu pa sede v Šusteršičevem klubu složno skupaj s tistim Šukljatom, ki v družbi Chavraka in Tomašiča intrigira proti reški resoluciji in njenim pristašem! To je politična doslednost! Pravijo, da je bil Šuklje ob istem času v Zagrebu kakor junak Strassnoff. A to trdi samo zlobni jeziki...

— **Volitev v predstojništvo in razsodišče delavske zavarovalnice zoper nezgode v Trstu.** Dne 29. decembra t. l. se vrše dopolnilne volitve v predstojništvo, odnosno v razsodišče delavske zavarovalnice zoper nezgode v Trstu, v kateri sedaj niti Slovenci niti Hrvatje nimajo svojih zastopnikov. Pri predstojateljih volitvah nam je Slovencev vse storiti, da si pridobimo v vodstvu in razsodišču zavoda primerno zastopstvo. Osnova se je v Ljubljani za te volitve akcijski odbor, obstoječ iz zastopnikov obeh slovenskih strank; obe stranki sta namreč mnenja, da gre tu za pravično, obče slovensko stvar, kateri je pomoči do zmage le ob složnem postopanju. V imenu tega odbora se obračava do naših županstev, župnijskih uradov, do obrtnikov in do zavednih Slovencev sploh z nujno prošnjo, da v svojih krajih pri obrtnikih, ki imajo svoje delavce zavarovane zoper nezgode, zberejo glasovnice, ki so jim bile nedavno poslane. Glasovnice naj vsak delodajalec podpiše! Imen kandidatov pa ni treba vpisati. Zbrane glasovnice je poslati na naslov: Josip Lenarčič v Ljubljani, pisarna trgovske zbornice. — Za odbor: Josip Lenarčič, l. r.; Karel Pollak, l. r.

— **Primeren sprejem.** Škof je bil predpreteklo nedeljo jako lepo sprejet v Sori. V celi vasi, razen pri eni hiši, ni bilo nikogar, ki bi ga bil pozdravil. Prišel je kakor kakšen prosjak, ki se ne meni nihče zanj. Organist je dobil iz cele vasi komaj dva „dedca“, ki sta šla zvoniti škofu. Zato so pa tudi tako zvonili, kakor ob požaru. Ponoči so škofa stražili orožniki in nekaj klerikalnih kmetov iz vasi Senica. Seveda se ni nihče brigal za škofa. Drugi dan je dvakrat pridigoval, a ni z besedico omenil volitev, politike itd. Škof ve, da je nevarno prilivati olje v ogenj. Drugi dan se je zopet potihoma odpeljal.

— **Dični drža vni poslanec Pogačnik** je prodajal v nedeljo svojo modrost v Boh. Beli. Župnik Ažman mu je menda predlagal zaupnico, ki je bila seveda sprejeta. In kako bi ne bila. Vsaj so bili na zboru poročevalci sami prečastiti župniki. Le žal, zakaj ni povedal dični poslanec Pogačnik, zakaj mu niso na zadnjem obnem zboru „zakupa“ gorenjskih gostilničarjev votirali zaupnice s tem, da bi ga bili volili zopetnim preglednikom „zakupa“. Ja, Bauer, das ist was anderes.

— **Nova seja.** Pri seji občinskega odbora na Jesenicah dne 13. t. m. je zahtevalo 12 klerikalnih in nemških odbornikov, da se skladi v najkrajšem času nova občinska seja z dnevnim redom: „Občinski tajnik g. Lovro Humer naj se odstrani iz službe.“ Kolikor smo informirani, je podpisal tozadevno vlogo

poleg drugih „svobodno mislečih“ tudi neki Jože Klinar, bivši župan in gostilničar na Jesenicah, ki je sorodnik zloglasnega Pongratza in ki ima tudi dosti masla na glavi, kar je razvidno v zaeno priobčenem odprtem pismu.

— **G. Benjamin Kunej** je postal, tako piše „Domovina“, velik ljubljene mariborskega lista, ki izhaja sedaj še v namen, da čuva nad slogo štajerskih Slovencev (!) namreč „Slov. Gospodarja“, odkar je bil vpisan imenovani gospod kot revizor-eksternist „Zadružne Zveze“ v Celju, za nekatero kranjske posojilnice, ki niso „liberalne“, ampak edino le slovenske in katere vodijo napredni rodoljubi, kakor ima ta „Zveza“ n. pr. vpisane za revizorje tudi gg. Miška Reicherja, knjigovodje mariborske posojilnice, Jakoba Legvarta, državnega mlekarkega nadzornika (za mlekarne), dr. Konrada Janežiča, odvetnika v Voloskem, Josipa Zadela, knjigovodjo posojilnice v Gorici, Ivana Lapajnetu v Krškem in kakor bode ta „Zveza“ dala vpisati še več revizorjev, ker hoče pošteno revidirati in ne bode vprašala nikogar, če in koga sme dati vpisati med svoje revizorje strokovnjake. Vsi ti revizorji-eksternisti pa stanujejo na svojih službenih mestih, nobeden ni uradnik „Zadružne Zveze“ v Celju, ampak je g. B. Kunej slej kot prej v Brežicah, dr. Janežič v Voloskem, Reichert v Mariboru itd. „Slov. Gospodarju“ pa je seveda čisto prav, da je takozvani liberalci g. B. Kunej ustanovil „Vinarsko zadruho“ za brežiški okraj ter pristopil z isto v takozvano klerikalno „Zadružno Zvezo“ v Ljubljani, da je ravno isti gospod ud načelstva stavbene zadruge v Brežicah, ki je na veliko prizadevanje ali advokata dr. Benkoviča, ali pa B. Kuneja pristopila tudi klerikalni ljubljanski „Zvezi“. To je seveda vse v redu. To ne ruši sloge!?

— **„Zadružna Zveza v Celju“.** Piše se nam iz Celja: Pod tem naslovom čitamo v „Slovencu“ od 7. t. m. članek, ki nas sili v odgovor, ako-ravno je naše načelo, izogibati se polemike, ki gotovo dobro ne upliva na razvoj slovenskega gospodarskega napredka. Neposredni povod članka v „Slovencu“ je najbrže dejstvo, da je „Celjska Zveza“ med drugimi združnimi strokovnjaki imenovala tudi g. B. Kuneja svojim revizorjem. V članku „Slovenca“ je pa to tako dano, kakor da bi bila „Celjska Zveza“ edino le g. Kuneja imenovala svojim revizorjem, oziroma le njega imela na razpolago za revizije, torej da bi tudi zavodi, katerih načelnik je duhovnik, ali ki imajo v načelstvu tudi duhovnike, bili podvrženi revizijam g. Kuneja. To pa ni istina, ker „Celjska Zveza“ ima več revizorjev in načelstvu „Zveze“ je na prosto roko dano, določiti enega ali drugega za revizije posameznih zadrug. Znano je, da „Celjska Zveza“ od nekdaj sem združuje slovenske zavode vsake politične struje, ker nekdanje načelo ustanovitelj in še današnjega predsednika „Celjske Zveze“ gospoda M. Vošnjaka, da se pri sprejemu zavoda v „Zvezo“ ne gleda na to, je li zavod „klerikalni“ ali „liberalni“ ampak le na to, je-li slovenski, še danes velja pri tej „Zvezi“. Očita se v članku „Celjski Zvezi“ sestava njenega načelstva, ker čitamo, „da v odboru ni nobenega moža našega mišljenja“. Na to omenimo, da je to popolnoma izmišljeno in da je ud načelstva č. g. župnik Dobrinski, ki se pridno udeležuje sej načelstva. Po mnenju člankarja bi tudi zaradi tega ne smeli zaupati spodnještajerski Slovenci „Celjski Zvezi“, ker so člani te „Zveze“ vse liberalne zadruge kranjske. Na to omenimo, da se je rodila „Celjska Zveza“ l. 1881., torej mimogrede omenjeno, ob času, ko „kranjski klerikalci“ današnjega kalibra še poznali niso pojem „zadruha“, še manj pa to, kako se snujejo posojilnice in druge gospodarske zadruge — in je takoj ta „Zveza“ začela pomagati pri ustanovitvi denarnih zavodov tudi na Kranjskem, kateri zavodi so potem vsi stopili v „Celjsko Zvezo“. Ko se je potem nekdanji tajnik „Celjske Zveze“ preselil v Ljubljano, so ga najeli tamošnji klerikalci, da jim

ustanavlja posojilnice in pa „Zvezo“ po uzmornih pravilih, ki jih je sestavil g. M. Vošnjak; k tej ljubljanski „Zvezi“ pa niso hotele pristopiti stare kranjske posojilnice, ampak so ostale pri „Celjski Zvezi“; da so slučajno to samo „liberalni“ zavodi, je dokaz, da se je snovala „klerikalna“ struja zadružništva šele mnogo pozneje. Člankar apostrofira tudi koroške posojilnice, ki so od nekdaj v „Celjski Zvezi“, naj „pokažejo hrbet“ tej „Zvezi“ in naj vstopijo k ljubljanski „Zvezi“. No, po nastopu kranjskih klerikalnih drž. poslancev v zadevi volilne reforme je člankar s svojim vabilom prišel gotovo precej prepozno. Da bi se od strani „Celjske Zveze“ vplivalo na te, da bi se naj pri prihodnjih občnih zborih posojilnic „vrgli“ vsi „klerikalci“ iz odborov, to naj dokaže g. „Dr. L.“, drugače ga proglasimo kot lažnjivca. Udrihanje na „Zveznega“ ravnatelja g. Jošta je čisto umevno, ker ta nad vse marljivi strokovnjak je po svoji delavnosti največ pripomogel za ugledni razvoj „Celjske Zveze“. H koncu še nekaj. Datiran je članek iz Celja in podpisan s šifro „Dr. L.“. Mi v Celju ne poznamo nobenega Dr.-ja, katerega ime se začne s črko „L“, zaradi tega je datiranje članka in podpis fingiran in smo prepričani, da se je članek pisal v — Ljubljani od gospoda, kateri bi rad vse slovensko zadružništvo spravil pod ljubljansko klerikalno „Zvezo“. To se pa ne bo zgodilo, ker naši štajerski in koroški zavodi hočejo biti samo slovenski!

— **Kdo bode okrajni glavar v Celju?** Iz Savinske doline se nam piše dne 14. decembra t. l.: Leto se nagiblje svojemu koncu, a tudi dopust okrajnega glavarja barona Apfalterna je pri kraju ter njegov prestop v pokoj s tem akuten. O kakem imenovanju novega glavarja pa ni duha ne sluha. Da, slišijo se celo glasovi, ki pravijo, da ostane sedanjí provizorij še celo leto! Ne vemo, je-li na tem kaj istine ali ne, vemo pa, da bi bilo to absolutno nepravilno in politični upravi toli obsežnega okrajnega glavarstva, kakor je celjsko, na kvar. Zato pa resno opozorimo vlado, da čimprej političen voz v Celju spravi v pravi tir!

— **„Mir“ prosi podpore.** Današnji „Mir“ prijavlja poziv na naročbo, v katerem piše med drugim: „Vzlic temu, da nam obeta volilna reforma politično smrt, vendar imamo koroški Slovenci, ki smo se sto in stoletja uspešno branili proti svojemu najhujšemu sovražniku, še dovolj življenjske moči v sebi, da rešimo in obranimo vsaj sebi in bližnjim svojim potomcem svojo, po prednamcih podedovano dedovino. Ako nam volilna reforma uniči politično našo moč, uničila nam ne bo našega jezika, uničila ne bo nas samih. Še se bo razlegal naš mili slovenski jezik od tam doli, od štajerske meje pa do Zilskih planin; še bo, kakor njegov praded, stopal za svojim plugom po slovenskih poljih slovenski kmet, in od mogočne stene slovenskih Karavank bo še nadalje odmevalo slovensko petje in vrisk. Grob, ki ga je izkopala volilna reforma, je prepletev z tisoče in tisoče koroških Slovencev, in zemlja, ki so jo nametali na živega mrliča, je prelahka, da ne bi je dvignil! Ako so nam zvezali roke, niso nam zamašili ust, in tem mogočnejše in odločnejše se bo še čul izza Karavank klic: **Slovenski Korotan zbudi se, vstani!** Zbudi se k narodni zavesti, vstani iz svojega mrtvila, združi se v mogočno armado, ki se bo mogla, hotela in morala ubraniti od sovražnikov in „prijateljev“ si namenjene smrti! In kakor vedno, stal bo v prvi vrsti med branitelji in bojevalci, neustrašen, najodločnejši branitelj svojega naroda naš „Mir“. Vedno, kadar je bilo treba povzdigniti glas za pravice slovenskega naroda, je stopil „Mir“ odločno v prvo vrsto boriteljev, in niso ga ustrašile grožnje sovražnikov in ne spletke „prijateljev“; ako bi bilo treba, izkrcval bi, da reši svoj narod! Dolgih petindvajset let že stoji „Mir“ na braniku za koroško Slovenstvo,

četrt stoletja bije boj z najljubljimi nasprotniki. Bili so to težki časi, a neumornega branitelja ni udušil sovrag, ne, v boju mu je rasel pogum, kajti stal je na trdni podlagi, na podlagi narodovega zaupanja. In danes, ko se je boj poostil do skrajne osti, ali ni „Mir“ vedno izpolnjeval svoje dolžnosti? Ali ni steril vsoga, da reši, kar je bilo rešiti mogoče? „Mir“ je postal koroškemu Slovencev in njegovim nasprotnikom vsakdanji kruh. Zato pa koroški Slovenci, berite, berite „Mir“ in naročujte ga, saj je vaš, iz vas izšel in za vas! In ostala Slovenija? Ali se zanima za naš „tužni“ Korotan, ali se zanima za naš list, iz katerega se edino more poučiti o naših razmerah? Lahek je odgovor nato vprašanje, kajti lahko, zelo lahko je število onih Slovencev, ki imajo poleg vzklika „živeli Korošci“ še kaj drugega za nas. Bere se pač naš list, odobravo njegovo stališče in želijo mu procvita, ali bere se v čitalnici, bralnemu društvu, kjer je takorekoč zastoj, ne naročuje se pa ne! Ko se gre za malenkostnih par krons, se je navdušenje za „tužni Korotan“ razblinilo, kakor megla ob solčnem vzhodu. Tu pokažite svoje navdušenje za nas, tu nas podpirajte, ne pa ob čaši vina, ko gre ura na polnoč! Podpirajte „Mir“, da mu bo mogoče v tem večjem številu zahajati med koroško slovensko ljudstvo ter ga buditi ter bodriti k vedno vztrajnejši borbi za njegov in tudi vaš obstanek! Pokažite dejansko, da so resnične vaše besede, žrtvujte nekaj v tako višji namen narodne prosvete in obrambe. Ako se žrtvuje, proč meče tisoče in tisoče za malovredne in še večkrat naš narod zasramujoče nemške, italijanske in druge take časopise, pač ne bi bilo težko enkrat v letu spomniti se tudi edinega slovenskega koroškega lista „Mir“! Ako kje, mora tu veljati geslo: „Svoji za svoje!“

— **Učiteljstvo pri naučnem ministrstvu.** V četrtek je bilo avstrijsko učiteljstvo, med tem tudi slovensko učiteljstvo, pri naučnem ministru dr. Marchetu glede raznih zadev, tikajočih se šole in učiteljstva. Obljubljeno jim je bilo, da se njihovim prošnjam in željam ugodi v svobodomiselnem in naprednem smislu. Ako pa se njihove težnje ne izpolnijo takoj, naj se zaradi tega ne vznemirjajo.

— **Najnovjši „profesor“ slovenskega jezika.** Pri o. kr. deželnem sodišču v Trstu nameravajo menda ustanoviti kurz slovenskega jezika za sodne praktikante in avskultante. Za učitelja je menda designiran neki italijanski adjunkt, ki ne zna prav čisto nič slovensko, kakor to pripovedujejo njegovi najboljši prijatelji. Ker je za italijanske gospodiče nujno potrebno, da se začnejo učiti našega jezika, naj se jim poskrbi vsaj dobrega učitelja. Kajti, ako se bode ta kurz z dotičnim adjunktom, ki se mu je menda v Kopru začelo nekaj sanjati o našem jeziku — res oživotvoril, se bojimo, da se bodo njegovi obiskovalci učili slovensko lahko do sodnjega dne brez vsakega najmanjšega uspeha. To pa vendar ne gre!

— **Sprememba v naslovu carinskih uradnikov.** Vsled odločbe finančnega ministrstva se bodo carinski uradniki odslej imenovali: carinski praktikant, carinski asistent, carinski oficijal, carinski revident, carinski nadzornik in višji carinski nadzornik. Tukajšnji carinski urad je glavni carinski urad I. razreda in ima zdaj carinskega nadzornika, carinskega revidenta, po 3 carinske oficijale in asistente in enega carinskega praktikanta. Ekspozitura na glavni pošti začne poslovati te dni.

— **„Slovenčeva“ avtentična poročila.** Te dni je „Slovenec“ poročal, da je padlo na Gorenjskem nad pol metra snega. Merili smo ga na vse mogoče načine, a zmerili smo ga le, in sicer natančno samo 25 cm ali četr metra. „Slovenec“ vidi vse po dvoje. Vremenski opazovalec.

— **Usposobljenostne skušnje za pouk na gimnazijah in realnih.** Ravnateljstvo znanstvene izpraševalne komisije za pouk na gimna-

nijah in realkah je prvi termin skušanj, ki je bil doslej v februarju, preložilo v januar, tako da bodo klavrske skušnje leta 1907 19. in 21. januarja.

— **Nemškutarija.** Zadnji čas pošilja postojnski davčni urad slovenske opomine z naslovi kakor „Johann“, „Georg“ itd. Ali bo te in take nemškutarije po c. kr. uradih že kdaj konec?

— **Promocija.** Danes je bil na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava g. Marko Ipavc, c. kr. konceptni praktikant pri namestništvu v Gradcu. Čestitamo!

— **Imenovanje.** Policijski nadkomisar v Gradcu Mihael Papež je imenovan za policijskega svetnika.

— **Občnega zbora „Hrvatske Matice“ v Zagrebu** se udeležita kot odposlanca „Matice Slovencek“ gg. odbornika dr. Fran Ilesič in Anton Trstenjak.

— **Za predsednika krajnega šolskega sveta v Postojni** je bil izvoljen g. Frančišek Arko, za njegovega namestnika pa g. Gregor Pikel.

— **Šolske vesti.** Iz seje dež. šolskega sveta kranjskega z dne 6. decembra t. l.: Imenovani so: za Štekljeve za nadučitelja definitivni učitelj Franc Pirc v Petrovi vasi ter suplentinja Frančiška Pirc-Zey v Semiču za definitivno učiteljico; definitivni učitelji sta postali provizorni učiteljici Ljudmila Kapuš v Kropi in Lucija Trampus v Vrbovem na dosedanjih mestih. Premeščena sta nadučitelja Ivan Bezeljak v Hotedrski v Sent Vid pri Cerknici in Ivan Vuga v Šmihelu pri Nadanem selu kot učitelj na Planino pri Vipavi. Nadučiteljica Ernestina Clarici v Kočevju je stopila v začasni pokoj. Baltazar Bähler je bil potrjen za pravega učitelja na realki v Idriji, učitelj veronauka dr. Mihael Opeka pa za definitivnega ter se mu je priznal naslov profesorja. — Ustanovi se enorazrednica na Krtini, v Dobu začasni paralelni oddelek na ondnotni dvorazrednici. — Izvršili so se sklepi glede premestitve učnih moči v višje plačilne razrede s 1. jan. 1907, imenovani so se okrajni šolski nadzorniki za novo funkcijsko dobo: II. razred škofskih zavodov je dobil pravico javnosti, istotako VI. idrijske realke; domače naloge iz italijanske in francošine se odpravijo na ljubljanski realki.

— **„Osa“**, št. 6. Vsebine: Simon Gregorič pred božjim sodnikom. — Iz kluba modrijanov. — Kaplana Žebeta v spomin. — Židov tekmeč. — Moje veselje je ples. (Dopis). — Popravljeni dr. Dermastja. — Bisagar o Simonu Gregoriču. — Ponižno vprašanje. — Dobro delo itd. — Podobe: Previdna gospa Avstrija. — Srečna zabost.

— **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Nocoj se ponovi izborna Cankarjeva satira „Za narodov blagor“, ki je dosegla pri premieri tolik uspeh. Glavne vloge so v rokah g. Taborskega, gospe Taborske ter gospodov Boleške, Dragutiničoviča in Verovška.

— **„Iz naše najstarejše zgodovine“**. „Splošno slovensko žensko društvo“ opozarja sl. občinstvo na predavanje g. dr. Walterja Šmida, kustosa dež. muzeja, „Iz naše najstarejše zgodovine“, ki bo juri, v nedeljo, o pol 8. zvečer v veliki dvorani „Mestnega doma“. Vstop je prost in vsakomur dovoljen.

— **X. ustanovnik „Društva slov. književnikov in časnika“ v Ljubljani.** G. Ivan Jebračin, trgovec in tovarnar v Ljubljani, je izročil „Društvo slov. književnikov in časnika“ na račun ustanovnine 100 kron. Odbor mu izreka svojo iskreno zahvalo na darilu, to tem bolj, ker je g. Jebračin prvislovenski trgovec in industrijalec, ki se je spomnil „Društva slov. književnikov in časnika“. Slovenska industrija je še majhna in nezmatna, prvič ker nam manjka podjetnih ljudi, drugič pa ker se Slovenci še vedno nismo popeli na stališče, da bi podpirali v prvi vrsti svoja domača podjetja. G. Jebračin je ustanovil prvo tvornico za kavne surrogate na Slovenskem. Narodna dolžnost bi nam velevala, da bi z vsemi močmi podpirali to vseskozi narodno podjetje, čigar lastnik je zaveden Slovenec. Na Slovenskem je konzum kavnihih surrogatov ogromen, a producenti so razen Jebračina vsi naši na-

rodni nasprotniki — Nemci in Lahi. Nad 80% vse cikorije, ki se je prodala na Slovenskem, je iz nemških in laških tvornic, ves dobiček se torej steka v tuje, nam sovražne roke in od našega denarja se debele sovražni nam tuji. Jebračin je iz majhnih začetkov ustvaril lepo podjetje in blago, ki se izdeluje v njegovi tovarni, se lahko meri z najboljšim te vrste. Priporočamo trdiko Jebračin slovenskemu občinstvu najopoleje, da jo podpira, ne le ker je trdika solidna, nego pred vsem, ker je zavedno narodno slovenska.

— **Občni zbor „Društva slovenskih profesorjev“.** Prvi redni občni zbor „Društva slovenskih profesorjev“ se bo vršil dne 28. dec. 1906 ob deseth dopoldne v mali dvorani „Narodnega doma“ v Ljubljani z nastopnim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednikov. 2. „Analiza in sinteza v našem narodnem življenju“ (predava dr. Fr. Ilesič). 3. Poročilo tajnikovo. 4. Poročilo blagajnikovo. 5. Poročilo preglednikov. 6. Izprememba pravil. 7. Eventualia. (Sklepati se mora le o predlogih, ki jih stavi odbor ali ki so se naznanili odboru pismeno vsaj teden dni pred občnim zborom. — § 11, točka 4. društvenih pravil). Ljubljana, 14. dec. 1906. Fr. Orožen, načelnik; dr. Fr. Ilesič, t. l. tajnik.

— **Zgradba nemškega gledališča v Ljubljani.** Kakor se govori, prično Nemci že spoulati z zgradbo svojega gledališča. Fond za zgradbo je zložila „Kranjska hranilnica“, ki se je odebela s slovenskimi groši, in v katero se vedno prav pridno nagajajo svoj denar Slovenci, zlasti prečastita kranjska duhovščina. Nemško gledališče namarava vajo baje zgraditi poleg „Uniona“.

— **Občni zbor društva za pospeševanje obdelovanja ljubljanskega barja** se je dne 28. novembra t. l. pod predsedstvom podpredsednika dr. Jožefa Koslerja v posvetovalnici ljubljanskega magistrata vršil; članov se ga je veliko število udeležilo. O delovanju leta 1905 je poročal društveni tajnik; iz tega poročila posnamemo nastopne podatke: V imenovanem letu se je kupilo 49 045 kg umetnih gnojil za 3997 K 86 v. Ker društveniki dobivajo gnojila za 30% ceneje, skupilo se je zanje 2798 K 62 v, primanjkljaj v znesku 1099 K 34 v pa je društvo iz lastnih sredstev poravnalo. Semen (semnega ovsja, jarega ječmena, deteljnega in travnega semena) se je 2810 kg za 948 K 49 v nakupilo in članom oddalo. Razložek pri znižanih cenah v znesku 100 K je tudi društvo trpelo. Društvo je na lastne stroške barska preizkuševališča (preizkuševalna polja in travnike) pri Škofelji, Studencu, ob Iški cesti pri Studencu, pri Borovnici, Blatni Brezovici in Vrhniški vzdrževalo. Za gnojila in semena, ki so se na teh preizkuševališčih porabila, izdalo se je vsega skupaj 364 K 21 v. Na teh preizkuševališčih so se deloma prav dobri, deloma povoljni uspehi dosegli, o čemur so društvena poročila „Izvestja“ natančneje pojasnovala. Društvo je v poročilnem letu imelo troje shodov, in sicer dne 8. decembra v Škofelji, dne 17. decembra v Studencu in dne 26. decembra v Notranjih Goricah; na teh shodih je g. dr. E. Kramer predaval o umnem pridelovanju krme na ljubljanskem barju. Teh zborovanj se je nad 300 kmetovalcev udeležilo, izmed katerih se je nad 100 za nove društvenike vpisalo. Gosp. dr. E. Kramer je društvenike o obdelovanju barja poučeval deloma v društveni pisarni, deloma na preizkuševalnih poljih in travnikih. Društvena poročila „Izvestja“ so mnogo poučnega gradiva obsegala ter so se mej člane brezplačno razdelila. V poročilnem letu je društvo štelo 360 članov. Kot navoditelj za obdelovanje travnikov je bil gospod Ignacij Benzenek nastavljen. Društvo je nadalje na preizkuševališču v Črnavsi društveno drevnisko ustanovilo, v kateri se je spomlad 1906 nasadilo 1500 cepčenk; tekoma leta 1906 se bo ta drevniska znatno povečala. Cepčjenke izbornu uspevajo. Tajnikovo poročilo se je z zadovoljstvom na znanje vzelo. O računskem zaključku za l. 1905 je kot pregledovalec društvenih računov poročal gospod magistratni nadkomisar Jakob Tomc. Dohodki so znašali 7790 K, izdatki 6253 K 47 v, tako da je z dnem 31. decembra v blagajni ostalo 1536 K 53 v. Računi so bili v popolnem redu ter se je potem društvenemu odboru dal absolutorij. Gospoda oskrbnik Rundt in dr. Mauring sta predlagala naj se nova preizkuševališča ustanove v Vrbljenah, Brestu in pri Babni Gorici. Predlogi so bili sprejeti; istotako sta bila sprejeta predloga gospoda Karola Počivavnika in dr. Mauringa, naj se potrebno ukrene, da se bo pri razdeljevanju podpor oziralo na hleve, ki se bodo na ljubljanskem barju umno zgradili. Gosp. dr. Kramer je predlagal, naj se šestim ljudskim šolam na ozemlju ljubljanskega barja, in sicer v Brezo-

vici, na Vrhniški, v Notranji Gorici, Tomišlju, Studencu in Zelimljah podare zbirke kmetijskih semen in umetnih gnojil. Predlog je bil enoglasno sprejet. Vrhniški župan gospod Gabrijel Jelovšek je nasvetoval, naj se kratko navodilo o uporabi umetnih gnojil izda in mej društveniki razdeli. Sprejeto. Gospod Franc Tršar z Vrhniške je predlagal, naj se društvenemu odboru in posebno gospodu dr. E. Kramerju za požrtvovalno delovanje izreče zahvala ter naj se zborovalci v ta znak dvigajo s sedežev. Zbor je to z odobravanjem storil.

— **Na naslov poštne uprave.** V zadnjem času se množe pritožbe, da pošta ne pošilja pisem s samo slovenskim, dasi docela pravilnim naslovom na prava mesta. A to se ne godi morda v kakšnem nemškem ali nemškutarskem kr-ju, marveč tu pri nas v slovenski Ljubljani. 24. novembra t. l. je bilo na tukajšnji pošti dano na pošto pismo s tem-le naslovom: „G. Janez Sodja na Dobravi št. 59 pri Jesenicah.“ Jesenice na Gorenjskem pozna pri nas na Kranjskem vsak otrok, edino na naši pošti — niso vedeli za ta kraj. Napisali so z modrim svinčnikom pod naslov „Böhmen, Bez Beneschau“ in pismo je potovalo na Česko v — Pišely. Od tamkaj so pismo vrnili 30. novembra in pošta ga je vročila zopet piscu, ker ni mogla najti Jesenic na Gorenjskem! Sedaj se drug, takisto značilen slučaj! Pred več tedni je dalo neko društvo tukaj na pošto pismo s tem-le naslovom: „Gospod Karel Kuternig, trgovec Kriva vrba, Koroško.“ Koroško deželo pozna vsakdo, samo ne naša pošta. Ta je besedo „Koroško“ prečrtala in napisala mesto tega: „Koroško, Aegypten.“ In res je pismo potovalo mesto v našo sosedno koroško deželo v Egipt, prišlo v Aleksandrijo, Haffo, Challa, Assouan in končno prispelo v egiptsko mesto „Korosso“. Po odisejski blodnji po Egiptu, kjer naravno niso mogli najti „Krive vrbe“, se je pismo vrnilo v Ljubljano, kjer se je točno dostavilo odpošiljatelju, češ Krive vrbe na Koroškem smo iskali povsodi, celo v Egiptu, a našli je nismo, ergo je ni, zato vračamo pismo. — To se je zgodilo na ljubljanski pošti. Odločno zahtevamo remedure!

— **Božičnica.** Dobrodelnega društva tiskarjev „se vrši, kakor smo že poročali, jutri popoldne ob 4. uri v Sokolski telovadnici „Narodnega doma“ s sodelovanjem ljubljanske „Društvene godbe“. Za vsestransko najboljšo zabavo je dobro skrbjeno, zlasti za otročiče, ki bodo pod veličastno okičenim in razsvetljenim božičnim drevesom obdarovani z raznimi slaščicami in sadjem. Ker je namen te prireditve tako človekoljuben, jo bo slav. občinstvo gotovo z veseljem in v kar največjem številu posetilo. — Cene jedilom in pijačam ostanejo čisto navadne.

— **Zvišanje pokojninskih prejemkov postarjev.** Kakor smo predvčerajšnjim poročali, se zvišajo s 1. januarjem 1907 pokojninski prejemki postarjev, poštinih oficijantov in mehaniških pomočnikov pri poštinih zavodih s samozavarovanjem. Pri postarjih se k letnem dohodku, ki je za podlago pri odmeri pokojnine, dodane še znesek, ki je približno enak takozvani krajevni dokladi v četrtem rajonu, dočim so pri poštinih oficijantih in mehaniških pomočnikih podlaga za pokojnino le sistematični letni prejemki v krajih četrtega rajona aktivitetnih doklad. Na ta način se gotovo ustreže davni želji postarjev, da se jim vštejejo krajevni prejemki v penzijo.

— **Gospa Ana Juvančičeva.** Na svojem domu v Šiški je večeraj umrla gospa Ana Juvančičeva kot žrtev strašne nesreče, ki se ji je pripetila pred nekaj dnevi. Eksplozirala je namreč petrolejska svetilka in gospa Juvančičeva se je tako opekla, da je po silnem večernem trpljenju umrla. Pokojnica je bila blaga gospa in velika srčnodobra podpornica ubožnih ljudi in šolske mladine. Nikdar ni nihče na njenih vratih brezuspešno potkal. Vedno je imela odprte roke za vsako dobrodelno in za vsako narodno stvar. S svojo ljubeznivostjo in dobrodelnostjo si je pridobila največjih simpatij v vseh krogih in je uživala najsplošnejše spoštovanje. Bodi plemeniti gospe ohranjen blag spomin!

— **Odbor Sokola v Šiški** je v svoji snodnji seji sklenil udeležiti se korporativno z zastavo pogreba rajne gospe Ane Juvančičeve, svojega ustanovnega člana, ki si je stekla za društvo mnogo zaslug. Vsi člani se zberó ob polu 3 v telovadnici v kroju s peletinami. Ob 11. dopoldne so redovne vaje za vse Sokole, ki se bodo pogreba udeležili.

— **Čitalnica v Šiški** vabi tem potom vse svoje člane na redni občni zbor, ki bo, kakor običajno, na sv. Štefana dan t. j. v sredo, dne 26. decembra v čitalniških prostorih ob dveh popoldne s tem-le dnevnim

redom: 1.) Nagovor predsednika; 2.) poročilo tajnika; 3.) poročilo blagajnika; 4.) poročilo knjižničarja; 5.) volitev odbora; 6.) slučajnosti. Ker m. ra biti glasom pravil najmanj 20 članov navzočih, da je občni zbor sklepčen, je želeli, da se društveniki polnoštevilno udeležijo.

— **Iz uradniških krogov na deželi.** Jitali smo v našem cenjenem listu, kakor tudi v „Slovencu“ in v uradnem listu objavljeno sporočilo, da se predloži še tekoči mesec poslanski zbornici vladna predloga za zboljšanje plač državnim uradnikom. Vprašanje nastane, ali bo ta predloga imela tudi resni namen temeljito zboljšati žalostni gnotni položaj uradnikom, ali pa nas nameravajo odpraviti z njo zopet s kako miloščino. Slednje mesto prvega bilo bi krivično že z ozirom na vedno in vedno rastočo draginjo vseh življenjskih predmetov, in ker je tudi skrajni čas, da se že vendar enkrat upelje tako zaželjeni časovni avanzma, službena pragmatika in času primerna ureditev plač v vseh kategorijah državnih uradnikov. Posebno so sodno-pisarniški in zemljiško-knjižni uradniki glede avanzma in službene pragmatike gotovo na najslabšem stališču. Sredstvo za pokritje teh potrebščin pa naj bi se ugotovilo povsod prej, kot iz povijanja davkov. Vsled tega si usojamo svetovati merodajnim faktorjem vzeti n. pr. na rešeto vprašanje, če ne bi bila umestna upeljavanja „kolekativi“ (idealno) vse zasebne tožbe radi razžaljenja časti in iz take zadeve narasle spise. Te pristojbine naj bi trpela stranka, ki propade, ali pa ona, ki bi tožbo brezpogojno umaknila. Ta upeljavanja bi bila, če že ne umestna, pa gotovo pravična. Zlobni jeziki, in ne davkoplačevalci, ali celo delavstvo, prinašali bi na omenjeni način državi mnogo milijonov kron v pokritja njenih izrednih potrebščin. Tudi se nam očitno krivično od dvomljivih ljudi potratno življenje: Kako bo revež, kak nižji uradnik, potratno živel ob svoji plači. Vesel bi bil, če bi mogel sebe in svoje stannu primerno vzdržati. Posebno na deželi uradnikom nič manj trda ne ne prede. Življenje je tu drago, ker ni tržnega prometa, stanovanj pa primanjkuje. Kam pa z otroki? Umevno je, da so otroci uradniškega stanu že od rojstva sem bolj mehke telesne narave, pričakovati tudi nimajo od svojih staršev ne posestev, ne dote in odpravščin, ampak edino izobrazbe. Na deželi pa primanjkuje zadostnih šol, za pošiljanje otrok drugam v pouk pa sredstev manjka. Take in enake skrbi tarejo uradnike v prostem času, ko bi se medtem poosemurnem dnevnem, duševno napornem delu moral odpočiti in okrepati. Apelujemo torej na vas, cenjeni tovaršji v Ljubljani in drugod, da ukrenete potrebne korake, če tega že niste storili, in da seznanimate naše gospe državne poslance brez izjeme z našimi željami. Omenjena vladna predloga nudi sedaj tem gospodom ugodno priliko potruditi se korenito z ostalimi poslanci za splošno zboljšanje celokupnega uradništva. Razprava o tej predlogi utegne postati zanimiva in dalekosežnega pomena. Vederemo.

— **Iz Litije** se nam piše: Veliko projekcijsko predstavo s predavanjem o lepi naši domovini priredi v nedeljo zvečer ob polu sedmih zvečer v prostorih g. Oblaka naš domači fotograf gosp. Rožun in sicer nam bode s skioptikom razkazoval slike iz Notranjske, osobito iz Postojnske jame in nje divno okolico, zatem Kamnik z njegovimi prekrasnimi planinami, in zatem mogočne stavbe Bohinjske železnice itd.

— **Predavanje.** V Sent Lovrencu predava jutri popoldne gospod mlekarški nadzornik Legvart o mlekarstvu. Namerava se tamkaj oslovati mlekarska zadruga. Shod poseti konzulent Charousek iz poljedelskega ministrstva.

— **Iz Toplice na Dolenjskem.** V sobotnem „Slovencu“ izjavlja g. načelnik „Topliške hranilnice in posojilnice“, da ni ta in nikaki denarni zvezi s konzumom. Gospod Podboj, saj tega ni nihče trdil v „Slov. Narodu“. Dopisnik sploh ni imel hranilnice niti v mislih, dasiravno se je lansko leto splošno govorilo, da si je konzum izposodil iz hranilnice večjo vsoto za vino. To se je govorilo lani in ne menda zastoj. Žakaj zavijate take nesramo, zakaj družite stvari, ki jih ni nihče predbacival, o kojih sploh nihče ne trdi. Nikar ne predaleč, ker veste, da imate mnoge masla na glavi. Ne hodite na solnce, sicer bi se znalo raztopiti, kar vam gotovo ne bi bilo ljubo. — Pač pa se je govorilo in se še govori, da je g. župnik Ivan Podboj, doma iz Ribnice zahteval v povrnitev večjo vsoto, kot jo je izposodil, da je ljudi, ki so mu to zanikali, zval kot nepoštenjake, in da zahteva prevelike obresti. To se pa govori, gospod poštenjakovič. Pa pustimo to, in se vrnimo h konzumu. Gospod župnik, vi vse vidite in povsod, le tam v blaženem umirajočem konzumu ne vidite, kako se

popiva ob nedeljah, dasi se ne bi sploh nič smelo. Poglejte, kako se od tam vračajo pijani in razgrajajo potem po drugih mirnih gostilnah! Tja se nekoliko ozrite in mir naredite!

— **Srečen Šmihel.** Piše se nam: Ni ga skoro kraja, ki bi imel toliko sreče, kakor ravno ta ubogi Šmihel. Osrečuje ga kaplan Lenasi, mož podjetnega a nesrečnega duha, ki hoče, da povsod njegova obvelja, dasiravno nima prav. Da je osrečil Šmihelce s konzumom, kojega tare jetičnost, je že znano. Da je vpeljal „veleindustrijo“ z izdelovanjem zobotrebnikov, ki se mu je pa tudi slabo sponesla, čeprav je rabil cerkev in šolo samo za to, da bi s svojo trmo prodl, je javnosti tudi znano. Kako imenitno zida fabriko za cement, smo tudi že omenili. Omeniti pa moramo, da bo zraven te fabrike „na pesku“, ki je brez oken in vrat, tudi baje zračna kapelica, kjer bodo svojim „zavedužem“ gospod Korle dušne nauke dajali. Razun teh dobrot bodo Šmihelci deležni še nove blagodat; Šmihelci Korle namerava „nune“ v Šmihelu naseliti. In res so se teh dni mudile neke nune v Šmihelu, kojim nameravajo baje konzum odstopiti, da ustanove deklško šolo, ker gospod Korle so baje rekli, da ne vtegnejo več niti otrok poučevati, ker se morajo pečati kakor jud s trgovino. Edina odpomoka za Šmihelce „zadrego“ so nune, ki imajo one vogle podpreti, ki so se za časa modre „oberkomande“ porušili. Da je Lenasi tič, vemo že davno, a da hoče slednjo kapljo krvi iz tega zapeljanega ljudstva izmozgati, presega že res vse meje. Mesto skrbeti, da bi se ti siromaki, kolikor mogoče opomogli, jim nudi novo šibo, ki je že baje tudi hvaležno sprejeta. Ni čudno, ker kar Korle rečejo, je res in tudi njegova mora obveljati, makari če se zemlja odpre. Da bodo Šmihelci to novo uvedbo drago plačevali — je umevno in jim jo tudi privoščimo — že radi njih posmrtnega interesa, o katerem zna kaplan Korle tako milo propovedovati. Le tako naprej — pridete že do spoznanja, a prepozno. Že sedaj se zvijate, ko je pol občine v Ameriki, a bo treba še drugo polovico občanarjev tja dol poslati, in še ne bo dovolj za požrešne — kobilice. — Torej le splestajte si sami bič, ker drugega v resnici ne zaslužite, kakor da vas katoliška gospoda guli in gloda od vseh strani. Pamet pride, a vselej prepozno in tako pride tudi v Šmihelu, ko bodo nekateri s tisočaki na varnem sedeli, drugi pa svoje zmote na razvalinah objokovali, le žal, da ves jok in stok ne bo izdal ničesar, ker bode prepozno. Še je čas, a ga ni človeka, ki bi se upal vsemo-godnemu kaplanu po robu postaviti, zato mirnim sroom sklenemo: hoteli ste tako, imeli boste tudi tako, da vas bodo še znanerci kleli.

— **Sadovi nemških šol.** Koliko se otroci nauče v nemških šolah, nam znova dokazuje pismo, ki je je pisala rojena Kočevalarica, ki je zvršila nemško ljudsko šolo. Pismo slove: „Zvishlern den... Geertter freind ih Neme die feder in die hand und schreibe an Eih Einige Porzeile ih Mehte Vinschen das Mein schreiben Eih in bester Gesud antrefen Mehte ih zeige Eih an vegen Mein Son Josef Er ist imer noch krank der dohter zweifeld an im heite ist 10 vohen das Er kranker zu Mir Gekomen ist das veis Nur der Liebe Got vird Er Noh Eimal Pesser vird oder Niht Liebe Freinde das ist Noh Mein Trost das Er von der krankenkossa Ein Geld bekومت sonst Mehte Es im schlecht Gen veil ih Ein arme Mutter Pin zu im Zum schlusse vir Grissen Eih ih samt Mein Son Josef ih... Taki so uspehi nemških šol!

— **Iz Medvode** se nam piše: Brenclj ne neha, ja ne neha Brenclj, veste ne neha. Sedaj se spravi na enega, sedaj na drugega. Sedaj se je spravil celo na tovarni vlak. Čujte ljudje božji, kaj je naredil vlak, veste ta hudobni tovarni vlak na postaji Medvode. Brenclj vulgo Pomarančar je ta hudobni tovarni vlak dal v „Slovenca“, veste cel tovarni vlak v „Slovenca“. V „Slovencu“ št. 281 stoji takole zapisano: „Pretečeno nedeljo je tovarni vlak zaprl cesto, ki pelje iz Medvode v Presko. To se je zgodilo pred šesto uro. Ob 6. uri se prične služba božja v Preski. Kak h 200 ljudi je čakalo onkraj ceste in tako niso mogli priti k službi božji v pravem času. To je vendar največja predrznost, saj bi bil vlak lahko prej ustavljen. Ali je to nagajivost ali ošabnost?“ Tako toži ubogi Pomarančar čez ta nagajivi in ošabni vlak. Pomislite ljudje božji, ali ni to res nagajivost in ošabnost vlaka, da zapre cesto, da potem ljudje zamudne pridigo ali pa službo v Preski? Mi se stinjamo z gospodom Pomarančarjem. Zato pa, da ne bode vlak nagajal, stavimo sledeči nasvet: Kadar bode v Preski služba božja, naj gredo „kremeniti katoliški možje“ čakati vlak. Zgrabijo naj ga za „raufčank“ in mu naj hitro poberejo kolesa, da ta hudobnež ne bode moge naprej. Potem bode konec tem naga,

jivostim vlaka. Drugi svet je pa ta: V prihodnjem zasedanju dežel. zbora naj stavi poslanec Čočov France krepko „interspilacijo“. V tej „interspilaciji“ naj dobro zatoži ta nagajivi tovorni vlak. To mora pomagati. Iz tu navedenega se vidi, v kakih hudih stiskah so ljudje in kako veliko trpi pri tem na duši in telesu gospod Pomarančar.

— **Narodna čitalnica v Kranju** priredi v nedeljo, dne 16. t. m. ob polu 9. uri zvečer v svojih prostorih drugo ljudsko predavanje. Predava g. Frančišek Luznar, nadučitelj na Primorskem „O otroški osebnosti“. Vstop vsakemu prost.

— **Zabavni klub v Radovljici** priredi jutri, dne 16. t. m. ob polu 8. uri zvečer v salonu g. Kunstlja četrti ljudsko predavanje. Predava g. prof. Makso Pirnat iz Kranja „O Simonu Gregorčiču“. Vstop prost vsakemu.

— **Z Bleda** se nam piše: Nova železnica nam je odprla večji promet, posebno s tujci. Jako čudno so pa pri nas poštne zveze na tej progi; akoravno vozijo vlaki, ki imajo puštno ambulanco, vendar nimamo pri novi železnici nobene poštne zveze. Tujci, ki prihajajo po novi železnici k nam, ne morejo oddati pisma in brzojavne na kolodvoru. Do pošte v Zeleni je čez pol ure hoda in tako so primorani tujci pustiti pisma pri kaki privatni osebi, katera jih proti plačilu šle Bog ve kdaj odda. Pisma, ki prihajajo iz Trsta, gredo s poštnim vlakom mimo Bleda in čez Jesenice v Lesce, in od tam nazaj na Bled, tako da pošto iz Trsta na Dunaju prej dobijo, kakor mi na blejskem kolodvoru. Tik kolodvora imajo tujci več vil, v bližini so tri velike gostilne, en večji hotel in več obrtnikov, ki so že koj pri otvoritvi železnice prosili za pismošeno in za poštne nabiralnike. Vse prošnje in pritožbe so do sedaj brezuspešne in drugod, na primer na Jesenicah imajo tri poštne urade, na Dovjem dva, pri Bohinjskem jezeru ima par vil in nemški hotel tudi svojo pošto. Ne vemo ali zato nič ne dosežemo, ker smo prosili Slovence? C. kr. vlada hoče pospešiti in podpirati promet s tujci, in k-ko čudno, zdravniški okraj Bled na glavni progi Dunaj-Trst nima nobene poštne in brzojavne zveze, še poštne nabiralnike, potemni čuda, da je toliko in toliko pritožb od strani tujcev, ki se norčujejo z izrazi „das ist ein schöner Curort!“, da je tako preskrbljeno, da se tujec ne more oddati nujnih pisem.

— **Umrli** je v Postojni gospa Ivana Defenti roj. Šeber stara 89 let.

— **Tatove je preprodil** trgovec Jožef Čuček v Knežaku, ko so vlomili v njegovo kuhinjo. Morali so oditi skoraj praznih rok.

— **Ogenj**. V ponedeljek je pogorel hlev s senom gostilničarja Hinka Grabrijana v Vipavi. Živino so rešili, vendar je en konj potem poginil. Škode je 610 kron. Ogenj je zanetil najbrž 60 etni Grabrijanov hlapec, ki je vrgel gorečo užgalico proč.

— **Surov napad**. Ko se je pred-snočnim v Celju vračala iz „Narodnega doma“ večja družba „Sokolov“ po mestu domov, prišla jim je nasproti pijana trojica znanih nemških razgrajčev. Dasi so bili „Sokolci“ povsem mirni, zaletel se je eden izmed „Nemcev“, malet nje in podrl enega skoraj na tla. „Sokolci“ so ostali sicer hladnokrvni pri tem pojavu nemške kulture, izključeno pa ni, da bi vselej prenašali take surovosti od celjskih „Nemcev“.

— **Klub sevniških diletantov** priredi jutri gledališko predstavo, kateri sledi prosta zabava.

— **Nepoštena služkinja**. Josipina Presiček iz Kozjega je v Zagrebu kot služkinja trgovca Kleina temu ukradla moške obleke za 200 K in jo prodala starinarju za 32 kron. Oddali so jo sodišču.

— **Koroški Slovenci in volilna reforma**. V ta sestavek so se vrinile nekatere tiskovne pomote, ki precej motijo in naj se sledeče popravi: „mimo Modrinje (ne Modcinje) vasi; dasiravno so bile v letu 1880 (ne 1890) uradno statistično popolnoma nemške, leta 1890 (ne 1880) zopet skoraj popolnoma slovenske in leta 1900 zopet popolnoma nemške; do Breze (ne Brega) v občini Krivavrb; tja gori do Otmanj (ne Otusanj); in St. Janža na Mostiču (ne Mutiču), na Visoko Bistrico (Hohenfeistritz) — v svinškem (ne svinštem okraju). — Svinec — Eberstein; Svinške planine — Saulpe. Nemci so pomembujoč slovenka ime na pošto nasedli, kajti „Svinec“ je od svinca — Blei, ne pa od svinje — Sau, Eber. Ravno tako zaumive so tudi zgornje popravljene letnice, kajti „občevalni“ jezik se je v onih vseh tekom 20 let trikrat izpremenil, ko je bil leta 1880 nemški, dasiravno so vasi v resnici slovenske, leta 1890 slovenski, in leta 1900 zopet nemški. — „Ta meja je ostala ... in število Slovencev se

ravno (ne samo) v obmejnih krajih ni izpremenilo.“

— **Krščansko delo usmiljenja**. Pretekli teden je v Malih Zabljah na Goriškem umrla uboga udova. Križki župnik Kodre ni upal na mastno plačo za pogreb, zato je naznačil pogrebnem, da ker ni denarja, ne pride sprejet pokojnice v Male Zablje, kakor se spod bi za vsakega kristjana, ampak da naj pokojnico prinese kar v Sv. Križ, kjer bo on čakal Usmiljeni ljudje so nabrali za ubogo siroto, oziroma za župnika Kodreta 2 K 40 v, da bi prišel po mrliča. Ali trdovratni Kodre se tej prošnji ni odzval, kajti 2 K 40 v je premalo, da bi 10 minut hoda prenašal okoli 2 stota težko maso, ampak ostal je v Sv. Križu, kjer je žalosten čakal mrliča reveža. V šoli uči ta nune otroke dela usmiljenja, sam pa ne ve, da je delo usmiljenja tudi mrliča pokopavati.

— **Razmere v občini Veprinac** okrajno glavarstvo Volovsko so, odkar so se vršile za italijansko komoro toli usodopolne volitve, precej čudne. Proti volitvam je komora seveda vložila priziv, ali dva dni prepozno. Splaval jim je torej tudi ta up po vodi. Seveda so zdaj vedeli, da proti tem volitvam ne ponaga noben priziv več, ali vložili so priziv zato, da se cela stvar nekoliko zavleče, in da se bodo okoristili še v tem kratkem času kaj z občinsko upravo. Sklicali so precej po volitvah sejo, na kateri so predlagali, da se da županu za njegov trud, za katerega je že plačan, kar 600 gld., tajniku, ki ima drugače že mastno plačo, za njegove posebne „zasluge“ 400 gld. itd. itd. Vsak je dobil za svoje posebne „zasluge“ primerno plačilo. In tako so si moške vsak po svoje zakrpal svoj žep. Pristaši hrvaško-slovenske stranke so mislili vložiti po občinskem glavarstvu na okrajno glavarstvo proti tem modernim občinskim zaključkom priziv, katerega jim je pa tajnik Marchi še isti dan zvečer (namreč 11. decembra) vrnil z opazko, da je prepozno vložiti. To je storil zato, ker je dobro vedel, da je 11. december zadnji dan, katerega se more še vložiti priziv, in si je obenem mislil, če vrne priziv pred 6 uro zvečer, bo najbolje, ker z 12. decembrom bo faktično že prepozno za vložitev priziva, in naj se moške le potem jeze, njemu pa ostanejo v žepu pri občinski seji določene kronice. Tako se upravlja sedaj v občini Veprinac. Zdjaj naj pa še kdo reče, da v Avstriji se ne more delati vse, kar se hoče.

— **Medveda so ustrelili** na Učki pri Opatiji. Sodijo, da je zašel sem z bližnjega Krasa.

— **Visoko starost** je dočakala Katarina Pojavnik v Orehovljah na Primorskem. Bila je stara 99 let.

— **Ponarejen denar** kroži po vseh krajih. V Trstu, na Reki, Zagrebu in drugod se dobe ponarejene krone in goldinarji, zadnji z letnico 1879 ali 1880.

— **Zadušil se je** v Trstu 25letni čuvaj ladje „Ida“ Avgust Sopranič, ki si je zvečer v svoji kabini zakuril peč z ogljem in se je plin razširil po sobi.

— **Samomor**. V Trstu so potegnili iz morja okoli 30 let staro revno oblečeno žensko, ki se je utopila. Njene identitete še niso mogli dognati. Bila je omožena.

— **Veseli prizor**. Pri predstavi kinematografa v Zagrebu so postali ljudje naenkrat pozorni na dva dobro rejena gospoda, ki sta bila obrta in ki sta se prav dobro zabavala z neko damo. Da nista igralca, so kmalu dognali, istotako pa tudi, da je eden izmed teh veseljakov prior odnotne bolnice usmiljenih bratov. Prior se je oblekel civilno, da bi ga ljudje ne spoznali. Seveda je bilo po tem spoznanju obilno govorjenja. Zakaj bi si tudi kak prior ne privoščil kake zabave extra umros?

— **Prebrisan pisar**. Pisar Andrej Prič v Belovaru na Hrvaškem je mlad človek, ki ima staro ženo. On je vedno suh, žena ima pa obilno denarja, s katerim pa svojega subega možka nikakor noče zakladati. Da bi svoje enolično življenje nekoliko premenil, je začel razmišljati Prič, kako bi prišel na kak zvit način do ženi-nega denarja. Bistra glava jo je kmalu imel. Sestavil je proti sebi sodni sklep, da mora v treh dneh plačati pri sodišču 400 K, sicer pojde v zapor. Podpis sodnikov in sodni pečat je seveda ponaredil. S tem sodnim sklepom je stopil Prič žalostnega obraza pred svojo ženko in ji potožil hudo zadrego, iz katere mu more le ona pomagati. Žena je pa vzela sodni odlok in šla z njim k podpisnemu sodniku prosit za obročno odplačevanje. Kaj je bila posledica tega, bi bilo praviti odveč: Prič je v kazenski preiskavi zaradi ponarejanja podpisov in uradnega pečata ter kolne svoje pohlepne po ženinem denarju.

— **Zvišanje cen piva v Ljubljani**. Mestni magistrat je razveljavil sklep gostilničarske, zadruga, ki je na zadnjem obnem

zboru sklenila povišati cene piva za 1 kr. pri vrčku.

— **Doželna vinska klet** bo otvorjena nocoj od polu 8. do polu 10. ure.

— **Kavarno „Prešeren“** je kuni, kakor smo poročali, Karel Polajnar iz Kranja in jo že prevzel.

— **Restavracija na Turjaškem trgu** („Katoški dom“) je prevzel g. Fran Remic, dosedaj restavrat v „Narodnem domu“ v Celju.

— **Indentiteto so dognali**. V Izarskem potoku v ljubljanski okolici so sredi pr. meseca našli truplo neznanega moža. Poizvedbe so dognale, da je to berač „Berdarjev Gasper“ iz Unajnjarjev pri Trebelevem v litijškem okraju.

— **Zopet samomor**. Snoči okoli 7. ure zvečer je prišel v gostilno g. Marije Schmidtove na Dunajski cesti šte. 52 20letni pivovarski pomočnik Jožef Kutny in tam pil četrtinko vina. Kmalu nato je začel tožiti, da mu je slabo, potem pa se je vlekel. Ker je postal vedno slabši, je gostilničarica o tem obvestila policijo, a še predno je prišel na lice mesta policijski zdravnik g. dr. Illner, je bil že izdihnil. Konstatovalo se je, da se je zastrupil s ciankalijem. Nesrečnež je zapustil pismo, v katerem pravi, da si je vzel življenje zaradi neozdravljive bolezni in prosi za dostojen pogreb. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

— **Po puranih** je dobil pred par dnevi poželjen nek dvoznoči lisjak. Enaga je odnesel posestniku g. Ivanu Maroltu na Radeškega cesti šte. 24, dva je pa izmaknil posestniku gosp. Juliju Klemenču na Sv. Petra cesti šte. 81.

— **Pogreša** se od 1. t. m. leta 1882. v Minem pri Bledu rojena slaboumna Terezija Rogačeva. Pogrešanka je precej velika, vitka, čedne zunanosti, ima modro sive oči, rjave lase, dobre zobe in je bila oblečena v navadni delavski obleki. Govori slovensko, zadostno nemško in laško. Rogačeva je rekla pred svojim odhodom, da bo skočila v Savo.

— **Izpod policijskega nadzorstva** je pobegnil leta 1870 v Ostrožnem brdu rojeni in v Košano pristojni Jožef Sprohar.

— **Delavske gibanje**. Včeraj je prišlo iz Amerike 22 iz Heba pa 40 Hrvatov. 25 laških zidarjev se je vrnilo iz ljubljanske okolice v svojo domovino. 18 Macedoncev je šlo v Beljak, 21 Slovencev pa v isti ogrski rudnik, o katerem smo že svoječasno poročali, da imajo tam tako „sijajne“ plače, da si niti toliko ne morejo privariti, da bi se mogli z železnico povrniti domov.

— **Izgubljen je zlat prstan** z modrim kamnom, vreden 12 K.

— **Cene narejenih oblek** so znižane v angleškem skladišču, Oroslov Bernatović na Mestnem trgu. Več v inseratu.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes zvečer koncert v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidl), Kolodvorske ulice. Začetek ob polu 8. uri. Vstop prost. — Jutri zvečer se vrši koncert v „Narodni kavarni“ (Gospoške ulice). Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

— **Ljubljanski sekstet na lok** koncertuje danes zvečer ob 9. uri v „Narodni kavarni“. Vstop prost. — Jutri, v nedeljo se vrši koncert v restavraciji „Pribelem konjičku“ (Wolfve ulice šte. 12). Začetek ob 8. uri. Vstop prost.

— **Jugoslovanske vesti**. Hrvatski sabor. V včerajšnji seji se je nadaljevala debata o adresi. Kot prvi je govoril posl. dr. Vinković, ki je kritikoval adresni načrt „Starčevićanske stranke prava“ in branil adrese koalicijske. Glede Srbov, katerih eksistenco na Hrvaškem Starčevićanci negirajo, je govornik naglašal, da se mora sicer kot politična unacija na Hrvaškem smatrati samo hrvatska, vendar so pa Srbi tu kot živ organizem, ki se ne da utajiti. Dr. Hinković je svoje dni naglašal v „Slobodi“, da eksistira na Hrvaškem tudi srbski narod, ne da bi ga bil takrat desavouiral dr. Ante Starčević. Srbi so vselej nastopali kot hrvatski državljani in v zadnjem narodnem boju so Srbi mnogo pripomogli k zmagi. Srbom priznati njihovo narodno ime, sili Hrvati že čut slovaške vzajemnosti. Dr. Vinković je nato polemizoval proti „Starčevićanski stranki prava“ in naglašal, da ne more nobeden hrvatski rodoljub vstopiti v stranko, ki jo vodi mož, ki je tujec. Ta izjava je izvala med Starčevićanci silen vihar, da je moral predsednik sejo prekinuti. Ko se je seja zopet otvorila, je dr. Vinković končal svoj govor z izjavo, da je koalicija ponosna na svojo adresu, da je ponosna na to, da je imela v tako resnem momentu toliko poguma, da se je odkrito zavzela za blagor naroda. Na dr. Vinkovičeva izjavljanja je odgovoril dr. Jos. Frank, ki je v svojem govoru imenoval dr. Vinkoviča nedostednega politika. Dr. Vinković se je zavaroval proti Frankovi trditvi ter poudarjal, da je bil

vselej član stranke prava in ve prav dobro, da dr. Frank, ki nima niti kapljice hrvatske krvi v svojih žilah, ne more razumeti poštrevnosti hrvatskega rodoljuba. Na to je govoril še Starčevićanec Tomač, ki je zlasti polemizoval proti izjavljanju dr. Vinkoviča o srbskem vprašanju. Ob koncu se je dr. Jos. Frank zahteval, naj se da na dnevni red prihodnje seje dopolnilna volitev podpredsednika. Ker je bila seja že zaključena, predsednik ni mogel ugoditi tej želji. To je Starčevićanec tako razjari, da ne bodo prišli k prihodnji seji.

— **Naknadna saborska volitev** v Garčinu je razpisana na dan 21. t. m. Klub hrvatsko-srbske koalicije je proglasil za kandidata župnika Novosela, ki je že pri prvotnih volitvah kandidiral proti madjaronu Bešliću, čigar izvolitev je sabor na to razveljavil. Župnik Novosel pa ni zanesljiv pristaš koalicije, marveč se nagiblje frankovcem; ker je znan kot nasprotnik sloge med Hrvati in Srbi, so srbski volilci v Garčinu sklenili, da mu postavijo protikandidata v osebi odvetniškega kandidata dr. Milana Heimerla. Dr. Heimerl pripada hrvatski napredni stranki.

— **Nova hrvatska opereta**. V četrtak se je v Zagrebu prvič vprizorila izvirna hrvatska opereta „Nihilistka“, ki jo je vglasbil maestro Ivan pl. Zajc. Opereta je imela velik uspeh in kritika piše o njej z velikim priznanjem; posebno se hvali njena melodioznost.

— **Stoletnica osvobođenja** Belgrade turskega jarma se je v četrtak slovesno praznovala v srbski prestolnici. Mestni občinski svet je imel dopoldne slavnostno sejo, popoldne ob polu štiri se je pa priredila velika svečanost v Vračaru pred spomenikom Karagjorgja v spomin junakom, ki so osvobodili Belgrad turskega gospodstva. Zvečer je bila v gledališču brezplačna slavnostna predstava.

— **Sprememba** v upravi belgradskega gledališča. Dosedanji upravitelj belgradskega gledališča, Nikola Petrović, je odstopil. Na njegovo mesto je imenovan Mihajlo Marković, bivši ravnatelj I. belgradske gimnazije. Petrović je odstopil, ker je nastal konflikt med njim in ministrom prosvete.

— **Prof. Luka Zore**. Na Cetinju je v ponedeljek umrl znani srbski književnik prof. Luka Zore. Svoje dni je urejeval odlični časopis „Slovinac“. Bil je marljiv delavec na književnem in političnem polju. Dubrovnik ga je izvolil za svojega poslanca v dalmatinski sabor, kasneje dubrovniški veleposelnik v dunajski parlament. Pred leti je napisal veliko delo „Objavljenje“, ki mu je radi svobodomiselnih idej nakopalo mnogo sovražnikov, zlasti v vrstah katoliške duhovščine. Radi tega se je preselil na Cetinje, kjer je bil vzgojitelj kneževiča Petra in kasneje ravnatelj cetinjske gimnazije. Zore je bil navdušen boritelj za slogo med Srbi in Hrvati in goreč zagovornik jugoslovanske ideje.

— **Hrvatski književni list** „Savremenik“ je imel v tem letu 5000 K primanjkljaja. „Društvo hrvatskih književnika“, ki list izdaja, je imelo te dni sejo, na kateri se je sklepalo, da-li naj „Savremenik“ še nadalje izhaja ali se ga naj ustavi. Društvo je s 36 proti dvema glasovoma sklenilo, naj se list še naprej izdaja in sicer za znižano ceno 12 K mesto dosedanjih 14 K, a za prave čane, ki so ga dosedaj dobivali brezplačno, kar je v prvi vrsti povzročilo deficit, za polovično naročnino. Za urednika „Savremenika“ je bil izvoljen prof. dr. Branimir Vizner-Livadić.

— **Društvo** na blgarskijte publicisti“ v Sofiji je imenovalo Risto Kisića, urednika „Male Biblioteke“ in „Pregleda“ v Mostaru za svojega dopisjuočega člana. Društveni odbor se je sestavljal tako: S. S. Bobčev, predsednik, M. Georgiev, podpredsednik, Georgij Pejčev, tajnik, N. Jakimov, blagajnik in D. Jecov, knjižničar.

— **Najnovejše novice**. — A ten-tat na vlak. Na brzovlak med Milanom in Rimom se je izvršil atentat. V voz v katerem se je vozil neki ruski knez, je bilo izstreljenih 20 krogel.

— **Nečak srbskega kralja**, princ Pavel, je bil operiran na slepiču. Operacija se je dobro izvršila.

— **Velika nesreča** se je pripetila v Budapešti pri prihodu vlaka iz Vel. Varadina. Zavora se je pokvarila, vsled česar je bilo 25 oseb ranjenih. 12 so jih odpeljali nezvestnih v bolnišnico.

— **S konja** je padel ter se smrtno pobil znani japonski general Nogi.

— **Poslanec** — slepar. Ogrski poslanec Udvarý, ustanovnik ljudske stranke, je pobegnil, ker se mu je dokazalo, da je ponaredil hranilno knjižico za 50.000 K ter denar porabil.

— **Menih tat**. V Budapešti je umrl menih Fr. Gerlach iz beraškega reda, a zapustil je 230.000 K. Na smrtni postelji se je izpovedal da je denar ukradel rodbini barona Földvary, pri kateri je bil v mladosti za domačega duhovnika.

— **Nova razkritja** kneza Hohenloheja. „Nat. Ztg.“ priobčuje iz dosedaj nebelodanjenih spominov bivšega nemškega kancelarja kneza Hohenloheja, da je leta 1893 želel imeti papež Lev XIII. od cesarja Viljema 50.000 v dar povodom hude debate za novo nemško brodovje. Knez je cesarju svetoval, naj se dario papežu izplača, kadar bo predloga že sprejeta, za sedaj pa se naj papežu podari dragocen kamen.

— **Prihodnja dobrodelna loterija**. Pri ljudeh, ki se zanimajo za našo loterijo in za ljudomile nje namene, je državna dobrodelna loterija brez dvoma najbolj poljudna naprava. Visokost in veliko število dobitkov v gotovini in izredno dobre lene in obče koristne naprave te loterije se povsod najbolje cenijo in ji zagotovo v vseh slojih prebivalstva najboljše uspeh. Sedanja XXV. državna loterija, ki je namenjena skupnim vojaškim dobrodelnim namenom, ima 18.389 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 512.890 kron, od katerih odpade 200.000 kron na prvi glavni dobiček. Državne srečke se dobivajo po 4 krone v vseh znanih prodajalnicah srečk.

— **Sv. Birokracij**. Neki Monakovčan je vzel na Tirolskem lov v najem. Nedavno se je odprla v svoj revir na lov ter si dal doma naložiti dovolj provizanta. Med drugimi stvarmi so dali v košaro tudi malo škatljico soli. Ko je prišel v Wörgl, ni bilo tam njegove košare, pač pa obvesti o obmejnega carinskega urada v Kufsteinu, da se košara ne sme poslati naprej, ker je v njej tudi soli, za katero je treba posebnega uvoznega privoljenja. Začelo se je brzojavljenje tja in nazaj, in končno so prišli uradniki le na rešilao misel, da so sol iz škatljice iztresli na bavarska tla, kakor je smela košara potovati naprej.

— **Svetovnoznana ruska čajna firma K. & C. Popov** v Moskvi, ki so jo že skoro vsi evropski vladarski dvori odlikovali z naslovom dvornega dobavitelja, je bila pred kratkim zopet odlikovana, in sicer z naslovom dvornega dobavitelja za kr. italijanski dvor.

Književnost.

— **Časopis za zgodovino in narodopisje**. Izdaja Zgodovinsko društvo v Mariboru. Urejuje Anton Kaspret. 3. in 4. snopič te izborne znanstvene publikacije, kateri bi pač želeli najizdatnejše podpore, prijavlja Avgusta Žigona literarno zgodovinsko studijo „Letnica 1833 v Prešernovih Poezijah“. V tej razpravi dokazuje pisatelj in je tudi prepričevalno dokazal, da je sonetni venec Prešernov iz l. 1833 in da se je Prešeren v tem letu za julij v Primčevo Julije. Poleg te temeljite razprave prijavlja ta snopič tudi strokovno oceno znamenitega dela dr. L. Niderla: Slov. starozitnosti.

— **Salon-Album**. V znani ceneni ediciji M. U. je pravkar izšla zbirka salonskih kompozicij za klavir. Za nizko ceno podaja založništvo v tej zbirki 14 odličnih kompozicij. Salon-Album velja nevezan 1 K 80 v, krasno vezan 3 K 80 v. Naroča se pri založništvu: Mojmir Urbanek v Pragi (palača Hlavka).

— **„Gospodin ministerijalni savjetnik v Zagrebu“**. Založila knjigotrdnica Trpinca v Zagrebu. Cena 80 v, s pošto 1 K 10 v. Doživljaji sleparja Strassnoffa. Kije tako imenitno imel za norce škofo, kanonike in politike, kar kriče po satiriku. In našli so ga. V zdravega humorja in pekoče satire polnih verzih so v tej knjižici opevana pustolovstva prekanjenega Strassnoffa in vsi ti komični in smešni prizori so povrh še izborno ilustrirani. Ni čuda, da se je koj prvi dan samo v Zagrebu prodalo 1800 izvodov te knjižice, vsa zaloga pa v dveh dneh. Tudi drugo izdanje bo že skoro razprodano, danes pa je izšlo že tretje.

Izpred sodišču.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Dela se je branil. Znani vlačugar France Podkrajšek iz Ljubljane je bil iztiran po odgonu iz Celovca v Ljubljano. Ko se mu je odkazale delo v mestni jami, je takoj vse popustil in šel po mestu od hiše do hiše beračit. Bil je aretiran, a se je policijskima organoma s silo uprl ter grozil zlasti tukajšnjemu policijskemu kancelistu, da ga bo ustrelil in da ga čez leto dni ne bo več, nato ga pa še žalil s sramotilnimi besedami. Obsojen je bil na osem mesecev težke ječe, potem ga pa oddalo v prisilno delavnico.

Ljudi je sleparil bivši agent J. Horvat iz Celovca. Pravil jim je, da je zastopnik zavarovalne družbe „Donau“ in da čaka na denar. Staki manevrom je osleparil razne gostilničarje, tako v Žužemberku, Novem mestu, Trebnju, Radovljici in Trzinu za 143 K 54 vin. Obsojen je bil na šest mesecev ječe.

Tatvine. 20letni premogar Fr. Florjane, pristojen v Kobarju, je meseca malega srpana vzel svojim sodelavcem iz njih stanovanj in zaklenjenih kovčegov vsega skupaj 138 kron gotovine in srebrno uro z verigico. Janezu Razpotniku v Trbovljah je vzel knjižico trboveljske hranilnice z vlogo 200 K. S to knjižico je opeharil za posojilo Marijo Korbar za 40 K, Janeza Korbarja za 52 K in Josipino Korbar za 20 K s pretezo, da mu je to knjižico brat poslal, ker mu je k vojakom denar pošiljal. Florjane ima zaradi tatvine že dve predkazni, obsojen je bil na dve leti težke ječe.

Služkinja Marija Petrič je sužila pri Janezu Kuku v Postojni. Našla je prodajalniški ključ, katerega je gospodinja izgubila in si ga pridržala. Na ta način ji je bilo možno v večkratnih ugrabkih si prilastiti 39 K. Obsojena je bila na tri tedne ječe.

Trebuha mu je razparal. Mizarški pomočnik Anton Suša in mesar Jakob Resman, oba iz Senožeča, sta se ruvala 14 vinotoka t.l. zvečer pred tamošnjo Frankovo gostilno. Razen teh dveh je bilo tudi navzočih par fantov. Kar je Resman začutil na trebuhu močan udarec; presekanu mu je bila obleka in trebuh, tako da so mu čreva izstopila. Moral je v tržaško bolnico. Resman ne more z vso gotovostjo trditi, da ga je Suša ranil, ker je bila temna noč in sta bila v bližini še dva druga fanta. Sodišče je radi pomanjkanja dokazil Antona Sušo oprostilo od zaloge.

Prisiljenega upravitelja ni marala Marija Povše, posestnikova žena v Zgornjih Tepah. Tega je postavilo litjsko sodišče v osebi posestnika Franceta Treleca njenemu možu Francetu Povšetu kot zavezanca v neki proti njemu naperjeni izvršilni zadevi. Obdolženka je na svojem travniku, katerega je ukazal upravitelj pokositi, tega zmerjala z raznimi psovskimi in mu žugala, da ga bo s kolom nagala. Ravno tako se je vedla ob žetvi prosa, ker ji je hotel Trelec to zabraniti. Mahala je z neko prekljo proti njemu in še svojega sina ščevala, da naj se ga oti. Obsojena je bila na deset dni zapora.

Telefonsko in urzlojvno poročila.

Dunaj 15. decembra. Danes imajo v gosposki zbornici knez Windischgrätz, grof Fran Thun, knez Schönburg, knez Auersperg, baron Czedik in dvorni svetnik Lamasch posvetovanje o postopanju gosposke zbornice z ozirom na vladno predlogo, ki ustreza zahtevi gosposke zbornice določa maksimalno število perov na 180. Posvetovanje se dopoldne ni končalo in se bo popoldne še nadaljevalo. Za sredo so sklicane stranke na klubove seje. Deset je še ni sklicana seja gosposke zbornice, ki je projektirana za četrtek. Gosposka zbornica bo od vlade zahtevala garancij, da volilna reforma ne postane prej zakon, dokler ni rešen numerus clausus določajoči načrt. V to svrhu se ne bo v gosposki zbornici prej vršilo tretje branje volilne reforme, dokler ni zagotovljeno, da st pita oba zakona obenem v veljavo.

Berolin 15. decembra. Nove volitve v državni zbor so razpisane na d n 25 januarja.

Cetinje 15. decembra. 40 poslarcev je spržlo prd l g, naj se knževa rezdenca prenese iz Cetinja v Danilovgrad.

Pariz 15. d.embra. V nekaterh krajh so klerikalci poskusili vprizoriti demonstracije, ki pa se nikjer niso pšrčle.

Berolin 15. decembra. Poljaki se že energčno pripravljajo na nove volitve. Lsti pravijo, da je Poljakom zmaga v sedanjih okrajih zagotovljena, in da upajo še nekaj mandatov pridobiti, ker postavijo v Gorenji Šleziji svoje kandidate, četudi pride vsled tega do konflikta z nemškimi klerikalci.

Berolin 15. decembra. Socialni demokratje razglašajo, da so že popolnoma pripravljeni za volitve ter da upajo, da še prdobe nekaj mandatov. Postavili bodo svoje kandidate v vseh okrajih in računajo, da d be 3¼ milijona glasov. Denaria, pravijo, da imajo v izobilju. Njh volilo oklic izide o Božiču in sicer v 20 milijonov izstih

Berolin 15. decembra. Klerikalno časopis e naznanja, da stopi klerikalna stranka v prihodnem državnem zboru v najodločnejšo opozicijo, češ, zastopala bo ljudske pravice in ljudski blagor proti cesarski blaznosti in zadovoljevanju države.

6dprto pismo*)

gospodu **Jozefu Klinarju**, bivšemu županu in gostilničarju na **Jesenicah**.

Ne manjka Vam poguma, nastopiti proti ljudem, ki so poštenjeji od Vas in kateri se ne morejo ponašati, da imajo toliko masla na glavi, kakor Vi. Petnajst let ste bili župan jeseniške občine. Za dobo Vašega županovanja se je sezidalo v jeseniški občini nad dvesto hiš. Za izdajo stavbnih in prebivatelnih dovoljenj ste računali vsakemu posamezniku takso po točkah 8. a in b in 9. po tarifu k občinski postavi za vojvodino Kranjsko od 3. decembra 1868. l. Také take se v smislu § 3. zgorajnjega zakona stekajo v občinsko blagajno. Vi pa niti ene sprejete takse niste vpisali med prejemke, marveč so vse izginile v Vašem nenasitljivem žepu. Ne računam previsoko, če trdim, da ste oškodovali na ta način občino za več kot 1500 K.

In to ste storili Vi, ki ste imeli 1600 K letne plače od občine, Vi, ki ste za prenočevanje kakega ubogega tučja v hlevu, postavili v račun letnih 28 K, Vi, ki ste za napravo raznih potrdil zahtevali od 40 do 80 vinarjev, kar tudi ni nikjer pisano v prejemkih. Toliko za danes! Na razpolago so pa še druge podrobnosti, tičoe se občinskega gospodarstva.

Podajta si s pisarjem Pongratzom bratovsko roke in ostanita lepo doma za pečjo in pustita v miru ljudi, ki so, dasiravno drugega političnega prepričanja, mnogo boljši od vaju.

Na **Jesenicah**, 14. dec. 1906.
Eden, ki pozna razmere.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvu odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

razširjeno domače zdravilo. Vsebuječa povpraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila zlasti koristnega kot boleti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1.90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, za znanovan z varnostno znamko in podpisom 4 31 17

FRANC JOZEFOVA grenka voda.

Dobro domače zdravilo. Med domačimi zdravili, katera se rabijo kot bolečine olajšujoče in odračaj.če mazanje pri prehlajenju itd. zavzema v laboratoriju Richter jeve lekarnar v Pragi izdelano LINIMENT CAPSICI COMP. s „sidrom nadomestilo za Pan Ex eller s „side m“. prvo mesto. Cena je nizka: 80 h., K 1.40 in K 2.— steklenica. Vsaka steklenica se nahaja v elegantni škatli in jo je spoznati po znanem sidru

Notica. Pri zdravljenju različnih ran se mora najbolj paziti na to, da se rana popolnoma zaceli le tedaj, kadar so odstranjeni iz nje vsi nezdravi deli. Kratko rečeno, potrebno je, da se obvaruje rana takoj v pričetku vsake nesnažnosti in da se uporabi hladča, bolečine olajšujoča sredstva proti vnetju. Staro, dobro in zato posebno uspešno domače sredstvo je najboljše znano praško domače zdravilo iz lekarnar B. Fragnerja, c. kr. dvor. dobavitelja v Pragi, ki se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat. b

Zahtevajte
ilustrovan cenik
podjetja za žarnice
„Ideal“
Hugo Pollak
DUNAJ, VI. Wallense 34.
Cena, lepa svetloba brez inštalacije in neva nosti, P raba 1¼ kr. na uro 3911—7

Postavno zdravilo
Vsebo i onarjevanje in po-natiskovanje kognivo.
Edino pristen je Thierryjev balzam
le z zeleno znamko „redovnica“
Staroslavno, neprekono proti slabom prebavljanju, krcem želodcu, koliki, katara, premit boleznim, influenci itd. itd.
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnastih steklenic ali 1 volika specialna steklenica s patent. zamaška K 6.— franko.
Thierryjevo centifolijsko mazilo, povsod znano kot non plus ultra proti vsem še tako starim ranam vnetjem, reinitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3.60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Pragraði pri Rogoški Slatini.
Brošura s tisoč originalnih zahvalnih pism gratis in franco v zalozgi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah. 4141—52

se dobi povsod
Kalodont
neobhodno potrebna zobna Crema 40
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave

MATTONI
GISSHÜBLER
naravno
alkalična kislina
katera je kot zdravilni vrecel že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna je za otroke, prebolele in mej nosečnostjo. 94—6
Najboljša dijetetična in osvježevalna pijača.

V Ljubljani se dobiva pri **Mihaelu Kastnerju** in **Petru Lasnik-u** in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Proti zobobolu in gnilobi zol
Izborno deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
I steklenica z navodom i k.
Bl gorodnemu gospodu **M. Levstiku**, lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa pro-im, pošijite še 3 steklenice Melusine ustne in zobne vo e. Dov-ilm, da to javno oznanite, ker je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1906.
Dež. lekarna Mil. Leustek
v Ljubljani, Rostova cesta št. 1
leg. novozapravljenega Fran Jožefovega: 48 49

Darila.
Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Gospod Franc Svetič v Hauenstein, p. Warta, 10 K. Hvala!
Za revne šolarje šišenske ljudske šole. Čast ta obitelj Viktor Rohmanova 2¼ K, mesto venca na krsto ljubozajive prijateljeli, blage gospe Anke Juvančičeve v zmi-lu blagopokojne mučnice, ki je bila v dno dobra mamica revne šišenske dece. — Srčna hvala!

Zahvala.
Slavni občinski zastop mesta Radovljice je dovolil v svoji zadnji javni seji 40 K „javni ljudski knjižnici“ v Radovljici. Za ta velikodušni da izreka podpisani v imenu „javne ljudske knjižnice“ sil vnemu občinskemu zastopu najiskrenejo z-hvalo v nadi, da to ni zadnji dar — kajti prosveta je prvi korak h samostojnosti.
Za „javno ljudsko knjižnico“ v Radovljici dne 10. decembra 1906.
Iv. Šega, t. č. knjižničar.

Meteorološko poročilo.
Ština nad morjem 967 m. nadp. sredni tias 736.6 m.
Novemb. Čas opazovanja Stanje barometra v mm. Temperatura v C. Vetrovi Nebo
13. 9. zv. 722.6 —12 brezvetrno oblačno
14. 7. xj. 725.4 —31 sl. svzh. sk oblačno
15. 3. pop. 726.6 —16 sl. jug skor. jasno
Srednja včerašnja temperatura: 20°, norcale: 15° — Padavina v mm 00

Rodbini Juvančič-Schneider naznanjata potritim srcem tužno vest, da je njih hči, oziroma sestra in mati, gospa
Ana Juvančič roj. Schneider
posestnica in lastnica vinske trgovine
previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, danes ob polupetih popoldne po kratki, hudi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb drage rajnice bo **v nedeljo, dne 16. t m., ob treh popoldne** iz hiše žalosti v Spodnji Šiški na pokopališče pri Sv. Krištofu.
Sv. maše zadušnice se bodo služile v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja.
Preblago rajnico priporočamo v blag spomin.
Spodnja Šiška, dne 14. decembra 1906.

Borzna poročila.
„Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kurzi dun. borze 15. decembra 1906.

Nalobni papiri.	Denar	Blago
12½. majska renta	99 25	99 45
12½. srebrna renta	100 25	100 4
100. avstr. kronska renta	99 05	99 25
100. zлата	117 45	117 61
100. ogrska kronska renta	95 80	96 15
100. zлата	114 45	114 65
100. posojilo dež. Kranjske	98 60	99 80
100. posojilo mesta Split	100 50	101 50
100. posojilo mesta Zadar	99 30	100 30
100. bos.-herc. železniško	99 75	100 75
100. posojilo 1902	99 40	99 65
100. češka dež. banka k. o.	99 30	99 70
100. ž. o.	100 45	101 45
100. zast. pisma gal. dež.	100 45	101 45
100. hipotečne banke	100 45	101 45
100. pešt. kom. k. o. z	104 95	105 95
100. pr.	100 —	101 —
100. zast. pisma innerst. hranilnice	100 —	101 —
100. zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	100 —	101 —
100. z. pis. ogr. hip. ban.	100 —	100 40
100. obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100 —	100 20
100. obl. češke ind. banke	100 —	101 —
100. prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	100 —
100. prior. dolenskih žel.	99 50	100 —
100. prior. juž. žel. kup. 1½.	314 —	316 —
100. avstr. pos. za žel. p. o.	100 40	101 40

Srečke
od l. 1860¼ 219 — 224 —
od l. 1864 69 50 272 50
tiske 153 75 155 75
zem. kred. l. emisije 278 288 —
II. 287 — 297 —
ogrsk. hip. banke 215 — 262 50
srbske ž. frs. 100 — 101 —
turske 162 25 163 50
Basilika 22 50 24 50
Kreditne 454 50 461 50
Inomoške 79 87
Krajkovske 90 96 —
Ljubljanske 60 65 —
Avstr. rdeč. križa 47 75 49 75
Ogr. 28 90 30 90
Rudolfove 55 60 —
Salcburške 71 77 50
Dunajske kom. 5 0 510 50

Dejnice.
južne železnice 179 25 181 25
Državne železnice 683 25 684 25
Avstr.-ogrsk. bančne dejn. 17 75 786 —
Avstr. kreditne banke 691 75 692 75
Ogrske 831 50 832 50
Živnostenske 242 50 243 75
Premogokop v Mostu (Brux) 787 780 —
Alpske montan 6 7 75 6 8 75
Praške žel. ind. dr. 684 704 —
Rima-Muranyi 574 0 575 50
Trboveljske prem. družbe 287 291 —
Avstr. orožne tovr. družbe 572 — 573 50
Češke sladkorne družbe 149 — 151 —

Valuta.
C. kr. cekin 11 35 11 40
20 franki 19 11 19 13
20 marke 28 48 28 56
Sovercigns 24 02 24 08
Marke 17 52 17 72
Laški bankovci 95 55 95 75
Rublji 2 53 2 53
Dolarji 4 81 5 —

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 15. decembra 1906.

Termin.	za	50 kg	K
šenica za april	50	7 43	
22. april	50	6 58	
koruza	50	5 16	
oves	50	7 41	

Nespremenjeno.

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 15. decembra 1906.

Termin.	za	50 kg	K
šenica za april	50	7 43	
22. april	50	6 58	
koruza	50	5 16	
oves	50	7 41	

Nespremenjeno.

„Žensko telovadno društvo v Ljubljani“
naznanja tužno vest, da je njena ustanovna članica in večletna odbornica, gospa
Ana Juvančičeva
preminula.
Pogreb predrage rajnice bode jutri v nedeljo, ob treh popoldne iz hiše žalosti v Spodnji Šiški na pokopališče k sv. Krištofu.
V Ljubljani, 15. decembra 1906.
Blag jej spomin! 4486

Rodbini Juvančič-Schneider naznanjata potritim srcem tužno vest, da je njih hči, oziroma sestra in mati, gospa
Ana Juvančič roj. Schneider
posestnica in lastnica vinske trgovine
previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, danes ob polupetih popoldne po kratki, hudi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb drage rajnice bo **v nedeljo, dne 16. t m., ob treh popoldne** iz hiše žalosti v Spodnji Šiški na pokopališče pri Sv. Krištofu.
Sv. maše zadušnice se bodo služile v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja.
Preblago rajnico priporočamo v blag spomin.
Spodnja Šiška, dne 14. decembra 1906.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 13. decembra: Celestna Marchiotti, trgovčeva hči 1¼ leta, Sv. Petra cesta 20, Bronchi is a uta.
Dne 14. decembra: Jožefa Pnh, skladišni-čarjeva hči, 0 mes., Ulica na grad 6, Bronchitis capill.

Kamilo Benedikta
učenca VII. gimnazijskega razreda
ki je v soboto, dne 15. decembra ob poluosmih jutraj, po dolgem, mučnem trpljenju, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 17. letu starosti zaspal v Gospodu. Zemeljski ostanki dragega pokojnika bodo v ponedeljek, dne 17. decembra ob četr na tri popoldne pred hišo žalosti, na Bleiweisovi cesti št. 19 slovesno blagoslovljeni, nato pa prepeljeni na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. zadušne maše se bodo v dušni blagor pokojnika služile v več cerkvah.
Dragega pokojnika priporočamo pobožnemu spominu in molitvi.
V Ljubljani, 15. dec. 1906.
Josip in Marija Benedikt, starši, **Josip Benedikt**, arhitekt, **Lev Benedikt**, bančni uradnik, **Valter Benedikt**, cand. ing., **Hano Benedikt**, **Ludovik Benediki**, bratje.
4485

Ivan Žagar
pekovski mojster
danes, dne 15. decembra ob polu treh jutraj, v 54. letu svoje starosti, po kratki bolezni mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb bo v nedeljo, dne 16. decembra ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Dunajska cesta št. 9, na tukajšnje pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.
V Ljubljani, dne 15. decembra 1906.
4188 **žalujoči ostali.**

Gospodična

z dobre hiše žel mesta **blagajničarke** ali **prodajalke**. Zvečkom se na plačilo ne gleda. 4498-1

Ponudbe pod „Poštena“ na upravnishvo „Slov. Naroda“.

Odda se s 1. januarjem v najem velika, dobro ilitč, popolnoma opravljena

restavracija.

Več pove **zaloga Puntigam v Ljubljani.** 4484-1

Revmatizem.

Onim, ki bolehalo na **revmatizmu** in **protinu**, naznanim drage volje brezplačno v pismu, kako sem ozdravel v kratkem času od svoje mučne trdovratne boleznj popolnoma.

KAREL BADER, Monakovo, Kurfürstenstrasse 40a. 4463-1

Kupim vsako množino

mleka, masla

in 4454-3

svežega masla.

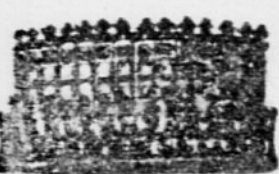
Ponudbe naj se pošljejo pod „Caseta postale št. 409“ Trst.

Posojila! Predujmi! Kredit!

Za vse stanove!

Veliki in majhni zneski pod najugodnejšimi pogoji. Nizke obresti, povračevanje v majhnih pripravnih mesečnih odplačilih. Točna in hitra izvršitev, eventualno takojšnja pomoč. Brez predstroskov. Na užitke, dedščine, volila, depozite in na vsa uživanja obresti najvišji zneski po 5%, brez amortizacije. Natančna vračanja naj se pošljajo pod „Soliden vir denarja“ na anončno ekspedicojo **M. Duk-ovi nast.**, Dunaj I. Wollzeile 9. 4463-1

Panorama-kosmorama.

Dvorski trg št. 3 pod „Narodno kavarno“.

Od 16. decembra do 22. decembra 1906.

Obleganje Port Arturja.

Pri prvovratni avstrijski zavarovalni dru-
žbi proti požaru in za življenje najdoje
33 **posredovalci** 1660

kot krajevni in okrajni zastopniki izplačujoč se
postranski posel, kot glavni zastopniki in stalni
potovalci pa dobro trajno službo. — Ponudbe
pod „15 305“, Gradec, poste restante.

Išče se

poštna odpraviteljica

za štiri mesece. Nastop 1. januarja.

Plača po dogovoru. 4440-3

Ponudbe naj se pošljejo na „M.

H. št. 117“ poste restante, Ljubljana.

Panorama International

Pogačarjev trg.

Razstavljeno od nedelje 16. decembra

do vštete sobote 29. decembra 1906.

Znamenita mesta v sv. deželi

Betlehem in Nazaret.

Primerni darovi

za Božič in Novo leto

Trgovina in zaloga umetnin

Josip Kaplan

Dolga ulica **ZAGREB** Telefon št. 245.

je znana kot najsolidnejši in največji
izvor za nabavo slik v modernem slogu
z okusnim okvirom kakor tudi kot naj-
večje in največje skladišče okvirov.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

50 krajcarjev
pokljite, nakar dobite takoj
poštne prosto in diskretno
3 komade najfinjših pariških
gumijevih **Špecialitet**
4488-1
6 komadov 86 kr., 19 ko-
madov gl. 150. Priloženo je
lično darilo. Speciali-t Hugon
Löwin, Dunaj VI., Mollardg. 26-8.

Najkoristnejša
božična darila

dobite v prodajalnicah z gore-
njim kazalom. 44-40

Singer Co. deln. družba za
šivalne stroje v Ljubljani,
na Sv. Petra cesti 4.

„Pri zlatem čevlju“
Ljubljana

Stari trg št. 9

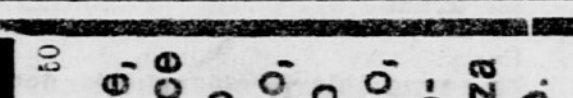
velika zaloga 50

čevljev

domačega in tujega izdelka.

Trpež o biago — Cene solidne.

Točna postrežba.

Fine kravate, modro modno, blago, nakitno, blago, potreb-
ščine za šivanje.

Konfekcija tudi po meri.

M. Kristof

Sveti trg št. 28.

Zanesljivo nizke cene.

Kra. ne blu. re, krila, otroške obleke, predpas-
nike, perilo, krstne oprave.

Prporočam

perje in puh

najboljše kakovosti po nizki
ceni. 3927-7

Anton Šarc

zaloga belega blaga in
izdelovanje perila

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 8.

Thielejev razdebelilni čaj
znano uspešna specialiteta proti debe-
losti, zajamčeno nešodljiv. Zavitek
K 2 — — Prodaja ga lekarna „pri
Angelu“ v Celovcu. 3925-13

Novo otvorenja trgovina

J. TONI

Ljubljana, Sv. Petra cesta 31.

priporoča 4476-1

svoje zaloge papirnatega

in galanterijskega blaga,

ter šolskih potrebščin,

kakor tudi

okraske za božično drevo.

Velika izbira božičnih in no-
voletnih ter umet. razglednic.

Ciril- Metodove razglednice.

Vse po najnižjih cenah!

SUKNA

in modno

blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno

v **Humpolcu**

na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorcji franko.

Razprodaje

nimam

ali prodajam narejene

obleke za gospode in

dame zaradi prošle se-
zije v 4448-3

polovično ceno.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVICH

Ljubljana, Mestni trg 5.

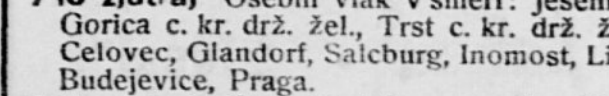
Posteljno perje in puh

oprano in osnaženo

1/2 kg od 35 kr. naprēj

pri

I. C. Hamannu v Ljubljani.

Oes. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-10 zjutraj. Osebnj vlak v smeri: Jesenice,
Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel.,
Celovec, Glandorf, Salzburg, Inomost, Linc,
Budejovice, Praga.

7-17 zjutraj. Osebnj vlak v smeri: Novo
mesto, Straža-Toplice, Kočevje.

11-30 popoldne. Osebnj vlak v smeri: Je-
senice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel.,
Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec,
Salzburg, Inomost, Bregenc.

1-05 popoldne. Osebnj vlak v smeri: Novo
mesto, Straža-Toplice, Kočevje.

4-00 popoldne. Osebnj vlak v smeri: Je-
senice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel.,
Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec,
Dunaj, zahodni kolodvor.

7-08 zvečer. Osebnj vlak v smeri: Novo
mesto, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebnj vlak v smeri: Trbiž.

10-23 ponoči. Osebnj vlak v smeri: Jesenice,
Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel.,
Beljak, Inomost, Monakovo.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

7-09 zjutraj. Osebnj vlak iz Trbiža.

8-44 zjutraj. Osebnj vlak iz Novega mesta,
Kočevja.

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Posojila.

Zastopnik nekega dunajkega kre-
ditnega zavoda, ki je začasno v Ljub-
ljani, daje posojila v vsaki visokosti
brez predstroskov po 6 1/2 % let obresti
trgovcem, tovarnarjem in obrtnikom
vsake vrste. Stroga molčečnost zajamčena.

Ponudbe pod „Mirni denar“ na
anončni biro, Ljubljana. 4442-3

37 letni bivši orožniški stražmešter
3 majhno mirovino išče gospodično
ali udovo brez otrok, takisto 3
majhno mirovino, ki bi mu

gospodinjala.

Prosi se za sliko, ki se vrne.

Ponudbe pod „Tovariš 103“

na upravn. „Slov. Nar.“ 4447-1

Ribe

dobropoznati karpi in ščunke

ižanske graščine

bodo v bogati izbi

dne 19., 21., in 24. decembra

na tuk. ribjem trgu

v vsaki množini na prodaj.

Za

Simon Gregorčič dom

Zbirka

S. Gregorčičev h razglednic

s primernimi verzi dobiva se na prodaj

od 18. decembra 1906 naprej

v odlikovanem fotografskem aletelju

Ant. Jerkiča v Gorici

ter stanejo poslane po pošti 6 K 20 vin.

100 komadov. Za vsakih prodanih 1000

razglednic plača zalagatelj 16 K za Simon

Gregorčičev dom.

Slovenci! Za božične praznike in novo

leto ter o vsaki priliki bodi nam ta raz-

glednica najdražja. Razširjajmo jo po celem

slovanskem svetu v proslavo našega dičnega

pesnika in korist našim ukaželjnim potomcem.

V kratkem izide tudi

Simon Gregorčičeva

povečana slika

iz zadnje dobe

v formatu 30 x 40 ter bo stala po pošti

poslana samo 2 K 40 vin. Naročila se

sprejemajo že zdaj, znesek je treba naprej

poslati.

Gorica, dne 13. decembra 1906.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Jerkič.

4474-1

Naša božična priložnostna prodaja

4299-4 nudi vkljub splošni draginji

presenetljivosti.

18 m 84 cm šir ka tkanina iz Krkonošev, prav priljubljena . . . K 7-80

20 m ostankov flanele za srajce, sortiranih, pisanih . . . K 7-20

20 m ostankov barhenta za obl ke . . . K 11-20

Popolna obleka iz kamgarna, lodaa, cybelina in eleg. mod. blaga K 4-50,

5-60, 6-70, 7-80.

Damske srajce iz najboljšega šifona kos K 2-4, 3-5, 4-6.

Damska garnitura iz modnega barhenta samo K 3-9, iz zimske flanele K 11-12

Eleganten jupon iz kleta samo K 3-90, iz najfin. voln. kazana K 8-10

Kostumno krilo, docela narejeno, elegantno iz najboljšega sukna, ševlota,

lodna, koahmena itd. od K 6-50 naprej.

Damska trikot srajca ali hlače za zimo od K 2-20 naprej.

Damski trikot životnik ali hlače za zimo od K 2-60 naprej.

Jedilna ali kavna garnitura s 6 servietami K 4-50, 6-70, 7-80.

Stenske preproge, smirnske, jako debele, imit. z različnimi figurami pre-

tkane, 100x20 cm, najlepši kras sohe, samo K 6-70.

Tucat moških žepnih robcev, belih, gladkih, K 1-35, pisanih K 2-30.

Tucat moških žepnih robcev z otim robom, elegantno pisanih K 3-40, 4-50.

Specijalna ponudba.

Otroška kožuhovinasta garnitura, do 5 let, samo K 4-50, do 8 let samo K 6-70.

Pristoj-č muf, gladek ali okrogel, samo K 4-90.

Zahtevajte torej takoj naš

ilustrovani božični katalog

o vseh le mogočih darilih in pa priložnostno zbirko vzorcev gratis in franko.

Heinke & Brod, na Dunaju, I., Augustengasse 2 VIII.

Domača tiskarna.

Vsakdo svoj lastni tiskar:

Z mojim tiskalnim aparati s kavčkovimi črkami lahko vsakdo takoj tiska: posetnice ali naslovne karte, avize, okrožnice, uradna povabila i. t. d. Enkratna sestava omožuje na tisoče odtiskov. 4210-4

Cena z vsemi pritisklinami:

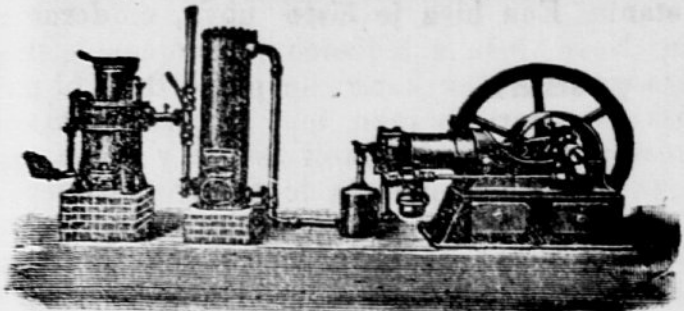
65 črk	K 1-;	140 črk	K 2-40;	354 črk	K 6-;
90 črk	K 1-40;	211 črk	K 4-;	468 črk	K 7-20;
120 črk	K 2-;	255 črk	K 4-80;	650 črk	K 10-;
		809 črk	K 12-;		

Za K 3- okusno izvršena gumasta štampilja do 4 vrst besedila, neomejene stanovitnosti v elegantni kaseti z vedno trajnim barvalnikom.

J. Lewinson, tvornica za štampilje in livarna gumastih črk.

Ceniki zastoj. — Dunaj 1/22 Adlergasse 12. Podružnica v Odesi na Ruskem. — Zastopniki se iščejo.

Okoli 150.000 konjskih sil imamo v napravah sesalnega plina našega sistema v prometu.

Zelo majhna poraba goriva.

Najcenejši obrat

Langen & Wolf

tovarna za motorje

Vse običajne velikosti do 100 PH se vedno v delu in se dobivajo v primernem roku. na Dunaju X., Laxenburgerstrasse 3.

Z malim kapitalom

se zasluži veliko denarja, ako se z mojimi izvlečki (ekstrakti) izdeluje žganje in likerji po mrzli poti. Kdor z mojimi izvlečki (ekstrakti) manipulira, mu damim za najboljši uspeh.

Kdor se te izvršne trdke boče udeležiti, naj pošlje svoj natančni naslov pod imenom: „Prva tovarniška tvrdka 80.400“ na anončno ekspedicijo Edward Braun, Dunaj, I., Rotenturmstrasse 9. 4462-1

Julija Štor
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih goissserskih gorskih čevljev.

Elegantna in 1566
jako skrbna izvršitev po vseh cenah

Najpriležnejši čevlji sedanjosti.

Lepih otrok nitam

Kjer jih ne gojijo dovolj. Skrbno gojeni, dobro snaženi otroci so vedno lepi in zdravi. Ne posipalni prah, takozvana „štupa“, ampak blagodišeče mazilo za otroke 3314-11

Babymira - creme

rabite za celjenje predrgnjene, razpokane, od potu razjedene kože, ker celi hitro in zanesljivo. Skrbne matere mažejo z njo otroke pod pazduho, na vratu in na vseh občutnih, mokroti podvrženih mestih. „BABYMIRA-CREME“ je priporočati tudi odraslim za odrto, objahano, od potu načeto kožo. Škatljica stane po vseh lekarnah 60 h. Po pošti 5 škatljice za K 3-20 in 10 škatljice K 5-80 franko od izdelovalca

H. BRODOVIN, lekarnarju v Zagrebu št. 95.

Zobozdravnik

med. univ.

4477-1

dr. Gustav Rodoschegg

je prevzel prakso umrlega zobozdravnika f. Paichla

in ordinira kakor njegov prednik

na Starem trgu št. 2,

I. nadstropje

od 9. do 12. dopol. in od 2. do 5. popold.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakič naročila se izvršujejo točno in po niski ceni. Vse mere se shranjujejo in samnenujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorec vpošlji.

Ustanovljeno leta 1845.

JOS. REICH

Edini zavod

za kemično čiščenje obleke ter zastorjev, barvarija in likanje sukna na par.

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgove ulice šte. 3.

Postrežba točna. Solidna cena.

Pariški modercil

Pariški modercil

Sprejaj ravna oblika, ne tišči na želodec. priporoča v največji izberi

Flojzij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Pekarija
slaščičarna
in
kavarna

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

= Filijalke =

Glavni trg 6

Sv. Petra cesta 26

Važno! Za Važno! gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenajša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tud po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redline in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine, kirurške obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumca in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebn. priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, enojan, kolmož, krmlino apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija 50

Anton Kanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

Kupuje po najvišji ceni rama zelišča (rože), cvetja, korenine, semena, akorje itd. itd.

Poslajte 50 krajcarjev

v snemkah. Za to dobite 3 velebrne higiensne vzorce, 6 vzorcev 90 kr., 12 vzorcev 1 gid. 70 kr., 26 vzorcev 3 gid. 40 kr. poleg najnovejšega ilustrovanega cenovnika in navodilo za uporabo francoskih in ameriških gumastih predmetov, tucat od 40 kr. naprej. V zalogi so vse kartončete, mnogo novosti, izdeluje vsak g. masti predmet. — Najcenejšo in direktno se ka. i le na pismeno naročilo. Diskretna pošiljatev.

H. AUER, zaloga tovarniških gumastih predmetov.

Dunaj, IX/5, Naschdorfstrasse 3-11.

3854-8

Klobuki se sprejemajo v popravo.

Naznanilo.

Javljam tem potom slav. občinstvu, da sem svojo podružnico na Jesenicah opustil, ker odprem dne 16. dec. 1906 na glavnem trgu v Radovljici na novo urejeno prodajalno.

Krojaškim mojstrom ali trgovcem dam svojo prodajalno na Jesenicah v najem, prodam pa tudi nje celo opravo.

Priporočam se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila, katera bodem kakor vedno najvestneje in ceno izvršil.

Josip Pogačnik

krojaški mojster v Radovljici.

št. 44.066.

4468-1

Uabilo.

Že mnogo let se oproščajo blagotvoritelji

čestitanja ob novem letu in godovih s tem, da si jemlje

oprostilne listke na korist mestnemu ubožnemu zakladu.

Na to hvalevrsdno navado se usoja mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpečevanje oprostilnih listkov drage volje prevzeli gosp. trgovci J. S. Benedikt v Prešernovih ulicah ter H. J. Hamann in Vaso Petričič na Mestnem trgu.

Urnutega se bode v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta raznašal uradni mestni sluga tudi letos oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je kakor doslej položiti eno krono in na upisani poli poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov.

Velikodušnosti niso stavljene meje.

Pisnim pošiljatkam bodi pridejan tudi razločni naslov pošiljatelja.

Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Magistrat dež. stol. mesta Ljubljane, dne 12. decembra 1906.

Filipa Neusteina

POSLAJENE

odvajalne kroglice

(prej Neusteinove Elizabetne kroglice).

preizkušene že več let in od različnih zdravnikov priporočene kot odvajajoče, razkrajajoče sredstvo, ne motijo prebave in so popolnoma neškodljive. Ker so osajene, zauživajo te kroglice radi tudi otroci. Škatljica s 15 kroglicami stane 30 h, zvitke z 8 škatljicami, torej 120 kroglicami stane 2 K av. velj. Če se pošlje denar K 2 45 naprej, se pošlje franko 1 zvitke kroglice. Zadrževajte

„Filipa Neusteina“

odvajalne kroglice. Samo pristne, če ima vsaka škatljica na zadnji strani našo obl. zav. varstveno znamko „Sv. Leopold“ v rdeče črnem tisku. Naše registrirane škatljice, naročila in embalaže morajo nositi podpis Filipa Neusteina, lekarna.

Filipa Neusteina lekarna „Pri sv. Leopoldu“ na Dunaju, I., Plankengasse št. 6. Dobiva se v vseh lekarnah.

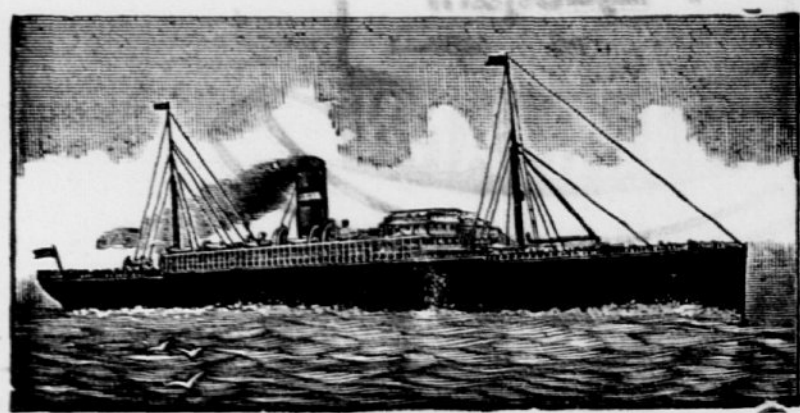
Enonadstropna hiša v Kamniku na prodaj!

Iz proste roke, pod zelo ugodnimi pogoji obstoječa iz 7 sob, 2 kuhinj, 1 podstrešne sobe, lepo obokano kletjo, 2 hleva, 1 šupa, nova drvarnica s čedno novo uto, 1 sviojak in 1 soba za posle ter nekaj vrta. Hiša je v zelo dobrem stanju, ter ima korporacijsko pravico, od katere se dobiva letno po 6 klafter drv in blode. Hiša stoji pri glavni cesti 2 minute od kolodvora in 400 korakov od farne cerkve. Zelo pripravna za kakoga g. penzionista kakor tudi za trgovino. Hiša ima zelo lep in prijeten razgled na vse strani.

Na željo se proda tudi še posebej 1000⁰ klafter drugega vrta v zelo dobrem stanju ter zraven železnice.

Natačenejša pojasnila kakor tudi ceno hiše daje g. Franjo Vidic, tajnik in odbornik I. okrajne hranilnice in posejilnice v Kamniku.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan
oblastv. koncesijonirana potovalna pisarna
za
Ameriko

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Lovci! Turisti! Vojaki!

Vprašajte svoje tovariše o vspehu
nepremočljive masti za usnje

Heveax

4412-3 Prospekte pošilja
Laborat. ph. Kubanyi v Sisku na Hrvaškem

Laborat. Kubanyi v Sisku.

Z Vašim Heveaxom sem jako zadovoljen, ker je to najboljša nepremočljiva mazilo za usnje, kar jih poznam.

Kamil Morgan

lovski pisatelj (časni preds. kluba 'lovcev' na Dunaju).

Novost!

Briljantno zvonjenje angelov na božičnem drevescu

s 6 pozlačeniimi angeli, 30 cm visoko. Nezlomljiv vrh za božično drevo. Garantira se za najboljšo funkcionalnost.

Najlepši in najcenejši okras božičnega drevesca,
ki naj bi ne manjkal v nobeni krščanski družini.

Gorki zrak, ki ga napravijo 3 goreče sveče, vrti gonilno kolesce, na katerem so pritrjene kroglice. Te ndarjajo na 3 zvončke, kar povzroča lepo doneče zvonjenje, ki mlado in staro prešinja z blaženim božičnim razpoloženjem.

Cena z zavitkom in navodilom za uporabo vred franko, če se denar naprej pošlje, za komad

K 1.50

za 3 komade	K 4.-
" 6 komadov	" 7.50
" 12 "	" 13.50
" 24 "	" 26.50

Po poštnem povzetju 20 vin. več.

Komur ne ugaja, dobi denar nazaj!
Naročila naj se pravočasno pošiljajo na

HANS KONRADA

Prva tvornica ur v Mostu št. 2013 na Češkem.

Svoj 200strani obsegajoč, s 3000 podobami okrašeni glavni katalog pošljem vsakemu zastoj in poštne prosto.

Najnovejša iznajdba.

Velik požar

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

z 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežem nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno!

R. A. Smekal
Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojev ter motor-milnevi.

Odplačevanje na obroke.

496-24

129 odlikovanj!

Žalne klobuke
vence in trakove
priporoča 50
Benedikt, Ljubljana.

Odlikovan s častno diplomom in zlato kolajno na III. dunajski medni razstavi

P. CASSERMANN

krojaška obrt

v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 3

se priporoča v izgotavljanje moških oblek kakor tudi vseh avstr. uniform po najnovejšem kroju.

Priznana solidno delo in zmerne cene. Pristno angleško blago je v največji izbiri vedno v zalogi.

Najbogatejšo zalogo in najraznovidnejšo izbiro

klavirjev in harmonijev

ima

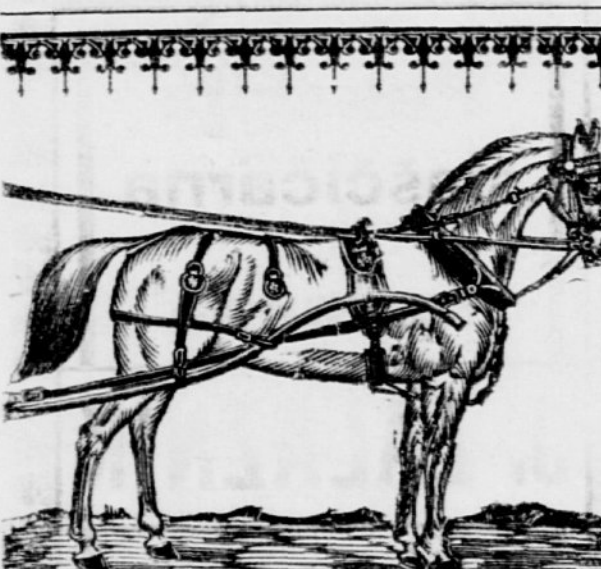
Alojzij Kracmer

Izdelovalec klavirjev in sodno zapriseženi zvedenec

Ljubljana Sv. Petra cesta št. 4.

Vedno so v zalogi prebrani pa brezhibni klavirji. Pravzamen ubiranje in popravljanje vseh sistemov. Glavno zastopstvo dvornih firm L. Bösendorfer na Dunaju, Gebrüder Sings na Dunaju, August Förster v Lohayu, Th. Mannberg v Lipskem. Za vsak, pri meni kupljen klavir doela jametm. — Najnižja izposojevalnina. — Delna plačila.

JOSIP STUPICA

Jermerar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 6.

Priporočam svojo zalogo najraznovidnejših

konjskih oprav

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge konjske potrebnosti.

Cene nizke.

Specialiteta:

turistovske srajce

belo in barvasto perilo iz angleškega cefirja, golnice, izbrani vzorci,

kravate

za vse različne okuse, dalje specialitete švedskih

rokavic:

glace in iz pralnega usnja brezhibne prilike in najboljši izdelek priporoča

Alojzij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

COGNAC
CZUBA-DUROZIER & Cie
francoska tvornica konjaka Promontor. Dobiva se povsod.
Ustanovljena 1864.

Naprodaj je na Loki na meji med Hrvatsko in Kranjsko

krasno posestvo

obstoječe iz 4 hiš v najboljšem stanju. Ena hiša je čisto nova, moderno zidana, dve hiši se pa dajeta v najem. Nova hiša z ledenico je spojena s staro kot da je ena hiša, in tu obstoji stara gostilna, v kateri se potoči 100 hl piva 70 hl vina in 8 hl žganja. Gostilniški prostori so jako lepi in krasni, takist sobe za tujece. Lepi prodajalniški prostori. Trafika. Okoli hiš je v enem kosu 10 oralov zemlje, zraven tri parcele za drva. Ena parcela je nanovo obsajena, več tisoč smrekami. Zraven spada tudi 1/3 gmajnske pravice od prilično 38 ora. Zemlja okoli hiš je jako dobro obdelana. Poleg posestva teče potok Čabranka najpri, ravnejše mesto za žago in mlin, a osobito pripravno za letovišcarje ali za kopališče. Pripravno je tudi za mesarski ali vsak drugi obrt, lahko se pa tudi napravi za mesto Čabar električna razsvetljava. — Natančnejše pove lastnik **Roman Vrus na Loki, pošta Čabar na Hrvatskem.**

Pri nakupovanju božičnih in novoletnih daril, naj se ozira na domačo priporočljivo manufakturno trgovino

Češnik & Milavec

(pri Češniku)

Ljubljana - - Lingarjeve ulice

Postrežba strogo solidna.

4471-1

Nasproti centralnega kolodvora na Jesenicah na Gorenjskem se proda z vso opravo vred zaradi nagle smrti v rodovini

novozidana enonadstropna hiša

urejena za hotel, restavracijo in pekarijo.

16 prenočevalnih sob kopalna soba, vodovod, upeljana acetylenaska razsvetljava. Na hiši koncesija za gostilno in žganjetoč na drobno. Pred hišo in za njo prostor za vrt.

Dalje se prodaja:

v Malnici na Koroškem, kjer se gradi železnica

baraka

11 metrov dolga, 8 metrov široka, z zidano, 8 kv. dr metrov obsežno pekarijo. Zgoraj je 8 sob, eventualno z opravo. Zraven je blev s konjem in vozom. Stara baraka K 12.000, sedaj se pa proda po dogovoru za 8000 K s konjem in vozom vred. Pripomniti je, da bo na spomlad vel kauski promet, ker bo gradilo progo nad 5000 ljudi. Baraka stoji na najlepšem prostoru. V Jesenicah se pa cepi proga na 5 strani, torej vedno promet. Vse natančnejše pove:

J. Počivavšek, posestnik v Trbovljah ob Južni železnici

Silno znižane cene!

Velika priložnostna b žična prodaja

pri

4470-1

Ernestu Sarku

v Ljubljani, na Dvorskem trgu 3.

Kožuhovalnaste garniture vseh cen.

Svilnato blago za bluze, poslednja novost. Svilnate šerpe in avbice za gledališče.

Rokavice, vse vrste za dame in gospode. Damske kravate in ovratniki (posebne novosti).

Pasovi lakasti in gumasti v največji izbiri. Damske in moške galoše prve vrste.

Predpasniki in žepni robci. Spodnja krila, svilnata, klotasta in suknena.

Normalno perilo

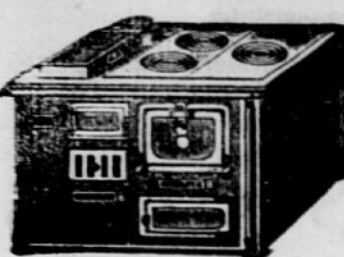
za gospode, dame in otroke.

Volnina za otroke.

Damske in otroške volnate nogavice, moške srajce, ovratniki, manšete, prsi, hlačniki, nogavice, vsi toaletni predmeti, moške kravate v nedosegljivi veliki izbiri in po najnižjih cenah.

Prepričajte se o izredno ugodnih cenah.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakršni izpeljavi. Ze 30 let so najbolj priznana. Priznana tudi kot najboljše in najvarnejše. Največja prihranitev goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarno i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog francozsko proti doplačilu namiki. 1435 35

Varčna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Vels 18, Gorenje Avstrijske

Novoizšle koledarje za 1907

Priloga:
Stenski koledar, 40 vin.
Mali skladni koledar, 50 vin.
Slovenski sokolski koledar, 1K
Trgovski koledar, 1 K. 4221-4

Po pošti primeroma več.
Jernej Bahovec
v Ljubljani, poleg Prešerovega soomenika.

**Pred
nakupom**
oglejte si velikansko 49

**sukneno
zalogo**

R. Miklauca

v Ljubljani, Špitalske
50 ulice šte. 5.

**Ostanki
pod ceno!**

Ravno prav za božične praznike!

Pri nakupovanju božičnih daril izbrati kaj primerne je ponajveč jako težavno. Ali za letošnje praznike to ne velja, ker izginejo vse težave, če se domislite le „Tudor-skih demantov“. Kakor se lahko prepričate, če si ogledate razstavo Tudor-skih demantov, boste našli tamkaj prelepo izbiro

Ilepoticja s TUDOR-skimi demanti

znanstveno preizkušeni.

Gotovo ne boste imeli niti najmanjih težav, kadar izbirate božična darila, tudi najbolj razvajene prijatelje bodele lahko razveselili z njimi.

Prstane, kravatne igle, broše, svetinje (medajlone), manšetne gumbe, uhanne itd. itd. s krasno blestečimi Tudor-skimi demanti, znanstveno preizkušeni ter povsem tako lepi, trajni, koristni ter po ceni, kakor si vsakdo misli običajna darila

prej **8** Kron pa zdaj **3** kroni.

„TUDOR“-ske demante prodaja

ANTON KRISPER

v Ljubljani, Mestni trg št. 21.

Zunanja naročila se izvršujejo po povzetju.

Najpreprostejša poraba!

„PACIFIC“
MOČNATI
IZDELEK IZ
POSUŠENIH
JAJEC

je preizkušen v uradnem preizkuševališču za živila in se sme prodajati in uporabljati brez vsakega zadržka.
Pod stalnim nadzorom preizkuševališča lekarnarskega gremija.

„PACIFIC“ MOČNATI IZDELEK

iz
POSUŠENIH JAJEC JE NEUTRPLJIV

za pripravljanje vseh jedil, za katera je sicer treba rumenjakov.
Telefon št. 10.202 LUDVIK WILD na Dunaju III. Marxergasse 12

Edina prodaja za Kranjsko: ENGLHOFER & Co. v GRADCU, Moserhofgasse 45.

Izredno ceno!

Dobivo se v vseh trgovinah za živila v za vitkih po

10	4196-3
60	
120	
240	
vinarjev.	

„PACIFIC“
MOČNATI
IZDELEK IZ
POSUŠENIH
JAJEC

Nanovo založena trgovina!
! Blago najnovejše vrste!

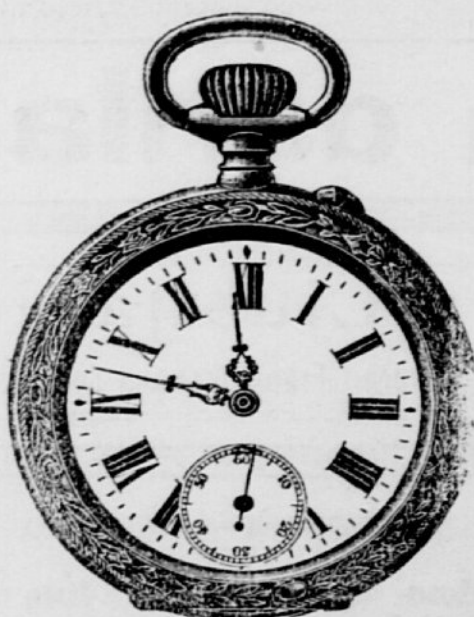
Razpošiljanje blaga na vse kraje sv. št. Najcenejša, največja eksportna trdnost.

H. SUTTNER

urar in trgovec z zlatino in srebrnino
v Ljubljani
na Mestnem trgu naspr. rotovža

Cene brez konkurence!
Mali dobček, velik promet!

Božična in novoletna darila!

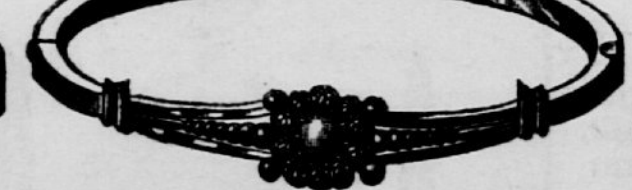
14 kar. zlata ura z dvojnati pokrovom . . . fl. 19-50
prav močna . . . fl. 25-

14 kar. zlata ura . . . fl. 12-
prav močna . . . fl. 16-
srebrna . . . fl. 4-75

Srebrna cil. rem. ura z dvoj. pokrovom . . . fl. 6-50
enaka Anker . . . fl. 7-50
iz tula srebrna . . . fl. 9-75
14 kar. zlata . . . fl. 39-
prav močna in fina fl. 55-
in naprej.

Velika izbira: vse najnovejše vrste prstanov, uhanov, verižic, zapetnic itd., tudi briljantni kamni po najnižjih cenah. Razno blago iz kina srebra.

Izborna zaloga najfinjših precizijskih švicarskih ur, sloveče znamke kakor Glasbütte, Schaffhausen, Omega, Intakt, Schild, Bilodes, Urania, Cenit, Roskopf.

Razpošiljanje ur, zlatnine in srebrnine na vse kraje sveta!
Cenik zastoj in pošt. prosto.

Hiša v Ljubljani

z opravljenimi gostilniškimi prostori, velikim gostilniškim in zelenjadnim vrtom, na jako živahni, prometni cesti, pripravna za vsako kupčijo, zlasti za trgovino z mešaním blagom, za mesarja in prekajevalca, se zaradi lastnikove bolebnosti proda po ugodnih plačilnih pogojih.

Pismena vprašanja na gda. J. Poženu, trgovcu v Trnovem v Ljubljani. 4394-3

Kartoni za razpošiljanje

**klobas in
sur. masla.**

Najpripravnější in najcenejša embalaža za 5 kg ovoj.

Cene in vzorci na razpolago.

Mastni papir za ovij. klobas.

Pergam. papir za ovijanje sur. masla.

4316-7 Vpraša naj se pri

Jvanu Bonaču

kartonažna tovarna

v Ljubljani.

Čudite se!

600 nakitnih predmetov
samo fl. 1-95.

Prekrasna pozlačena 86-urna precizna ura na sidro z verižico, natančno ideoča, za kar se 3 leta garantira, moderna svilnata kravata za gospode, 3 najfinjši žepni robci, prstan za gospode z imit. žlahtnim kamnom, ustnik za smodke z jantarjem, eleg. broža za dame (novost), krasno žepno toaletno zrcalo, usnjata denarnica, žepni nož s pripravo, 1 col. čudovito lepih orijentaliskih ovratnih biserov, par mas. šetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, 3% double-zlata s patent. zaklepom, prva niklj. tistnik par butonov s simih briljantom s. risnim srebrnim kavjem, garant. zelo sl. mičen album s 36 slikami, najlepši m. na sveu, 3 predmeti za šalo v veselje mladim in starim, 20 dopisovalnih predmetov, in še 820 drugih različnih v hiši nepogrešljivih predmetov, skupaj z uroved, ki je sama vredna tega denarja. **stane samo fl. 1-95.** Razpošilja proti povzetju ali če se denar naprej pošlje razpošiljalnica 4432

S. Urbach, Krakov št. 363/A.

NB. Če bi ne ugajalo, vrnem denar torej riziko izključen.

Prst e rusko, švedsko in ameriško g. loša.

Razstava božičnih in novoletnih daril

4982-3

v največji izbiri pri

F. M. SCHMITTU

v Ljubljani, Pred škofijo št. 2.

ki p. n. občinstvo vladno vabi na ogledovanje z zagotovilom najpoštenje in najcenejše postrežbe.

Richterjave kamenitne in lesene gradilne omarice

Kadlin, potok in pisalni rekviziti.

Hotel ali gostilna

tukaj ali zunaj se kupi takoj.
Pisma pod „Reel“, Ljubljana,
glavna pošta restanta. 4264-3

V zalogi imam letos

Izvanredno lepe

skladne koledarje

s krasnim ozadjem.

Koledarji so popolnoma brez napake. Firma in reklama vtisne se brezplačno.

Cene na zahtevo.

Velikanska izbira božičnih in novoletnih razglednic.

I. Bonač

4317-7

božična in novoletna darila!

Najmodernejšo

klobuke, klobuke iz pliša, čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike, glave in druge rokavice l. t. d.

priporočila

G. Čadež v Ljubljani

na Mestnem trgu št. 14.

Kožuhovina

se zaradi opustitve odda po jako znižanih cenah.

Za Božič!

Velika izbira daril za Božič

kakor tudi raznih

predmetov za okrašenje božičnih drevesc

lastnega in tovarniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slav. p. n. občinstvu za naročila raznih najfinjših tort in vsakovrstnega okusnega peciva. — V zalogi imam različnih desertnih in čokoladnih bonbonov ter postrežam tudi s finimi desertnimi vini in raznimi likerji.

Fin turinski pelinkovec.

Vsak dan sveže medene, orehove in rosinove potlice, šarkelj, pinče in drugo pecivo, v pekarni pa fin domač ržen kruh.

Slaščičarna, kavarna in pekarija

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

4276-4

Mestni trg št. 6.

Sv. Petra c. 26.

Za Božič!

Zalotnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov

Klobuke čepice

v najnoveljših faconah in v velikih izberah

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postala c. k. želez. n. c.

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo medilno vloženo maslo, tako imenovano praško domače maslo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetje in bolečino, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 cela pušica 70 v. 1/4 pušice 50 v. Proti predplačilu 3 K 10 v po pošti se pošilja 4 pušice, proti predplačilu 7 K 10. Pušice poštnine prosto na vsako postajo avstro-ograrske monarchije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito dopolneno varstveno znamko.

Glavna zaloga

B FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj

lekarna „pri črnem orlu“

Praga 3352-7

Malá strana, ogei Nerudove ulice 203

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Mardetschberger, J. Mayr.

Dobre in ceno!

Anton Schuster

v Ljubljani, Spitalske ulice št. 7

priporočila

3565 10

novosti

konfekcije za dame in deklice, bluz, deških oblek, modnega blaga za dame in gospode, parhenta, flanelastih odej, garnitur,, najboljša belo blago za perilo in usakovrstne preproge.

Največja izbira v boah.

Konfekcijski katalogi brezplačno in poštne prosto.

Uzorci na zahtevanje poštne prosto!

Solidna postrežba. Najnižje cene.

Dobre in ceno!

Cankarjev jubilej.

V ponedeljek, dne 17. t. m. izide v

L. SCHWENTNERJEVEM založništvu

nova knjiga IVANA CANKARJA:

„Krpanova kobila“.

Je to že deseta knjiga Cankarjeva, izšla v tem založništvu. Ta dogodek, brez primere doslej v slovenskem knjigotrtstvu, sta proslavila pisatelj in založnik kot jubilej. Cankar je zbral v tej knjigi svoje najboljše satirično-polemične spise, dodal nekaj novel in literarno povest „Poslednji dnevi Stefana Poljanca“ ter napisal znamenit predgovor, nekako svojo umetniško avtobiografijo. Založnik pa je oskrbel knjigi sijajno umetniško opremo, v kakršni pač še ni izšla nobena slovenska leposlovna knjiga. Potret Ivana Cankarja — karikatura — risbo na naslovnem listu in druge okraske je narisal znani karikaturist Hinko Smrekar.

Ta knjiga je brez dvoma fenomenalen

4434-2 pojav v slovenski književnosti.

Cena: broširano K 4—, elegantno vezano K 5-50, po pošti 30 vin. več.

V L. Schwentnerjevi založbi je izšlo nastopnih devet Cankarjevih knjig:

VINJETA. Vel. 8°. Str. 328. 1899. Cena

broš. K 3-60, eleg. vezano K 4-60,

po pošti 20 vin. več.

JAKOB RUDA. Drama. 8°. Str. 104.

1900. Broš. K 1-20, po pošti K 1-30.

ZA NARODOV BLAGOR. Komedijska.

8°. Str. 132. 1901. Broš. K 2—,

eleg. vez. K 3—, po pošti 20 v. več.

KNJIGA ZA LAHKOMISELNE LJUDI.

Vel. 8°. Str. 192. 1901. Broš. K 2-50,

eleg. vez. K 3-50, po pošti 20 v. več.

KRALJ NA BETAJNOVI. Drama. 8°.

Str. 88. 1902. Broš. K 2—, po pošti K 2-10.

EROTIKA. Nova izdaja. 8°. Str. 104.

1902. Broš. K 2—, eleg. vez.

K 3-20, po pošti 10 vin. več.

HIŠA MARIJE POMOČNICE. 8°.

Str. 160. 1904. Broš. K 2—, eleg.

vez. K 3-50, po pošti 20 vin. več.

GOSPA JUDIT. Vel. 8°. Str. 134. 1904.

Broš. K 2—, eleg. vez. K 3-20,

po pošti 20 vin. več.

NINA. 8°. Str. 152. 1906. Broš. K 2—,

eleg. vez. K 3-50, po pošti 20 v. več.

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~